

Sahip ve Başmuharriri
YUNUS NADI

İDAREHANESİ:

Büyükdünya karşılarında dairesi mahsusa

Telgraf: İstanbul Cumhuriyet

Posta kutusu: No 246

Telefon: Başmuharrir : 23366
Tahrir müdürü : 23236
Daire müdürü 22385. Matbaa : 20472

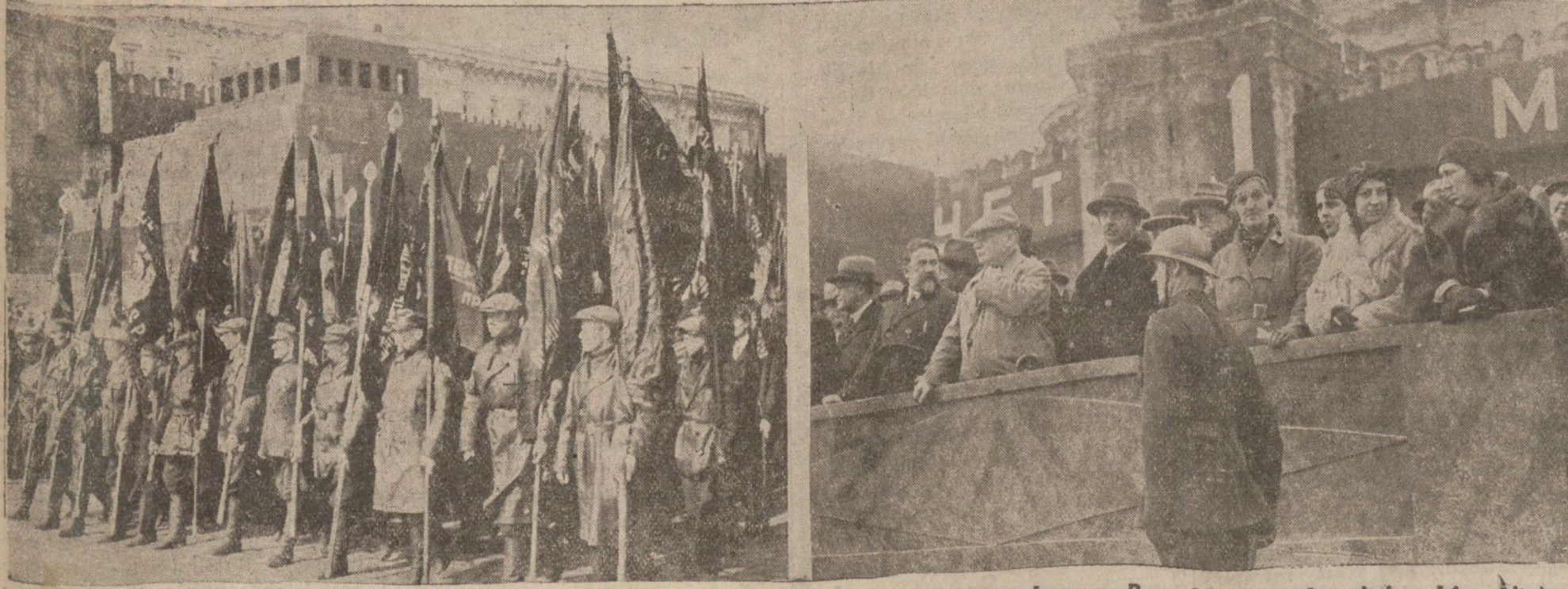
Cumhuriyet

ABONE ŞERAHİ

MÜDDET:	TÜRKİYE İÇİN	HARIÇ İÇİN
Seneligi	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 Aylığı	400 Kr.	800 Kr.
1 Aylığı	150 Kr.	

Nüshası her yerde
= 5 Kuruştur =

Rusya Bize 16 Milyon Liralık Kredi Açıyor

Bir mayıs günü Moskova'da yapılan büyük resmi geçide ait bir intiba ile resmi geçidi temaşa buyuran Başvekilimiz ve heyetimiz erkânı, Litvinof Yoldaş ve diğer Rus ricali ile bir arada...

M. Dumer öldü, Fransa büyük bir matem içinde...

Katil, cinayeti Fransa'nın Rusya'ya huşumetini takviye için yaptığını söylüyor

Suikaste kurban giden M. Doumer'in en son resmi: Reiscumhur 1 Mayıs günü yeni intihabat münasebetiyle reyini istimal ederken

Yeni Reiscumhur Salıya intihap edilecek

Paris 7 (A.A.) — M. Doumer, etrafında ailesi efradı ile sivil ve askeri daireleri erkânı, M. Tardieu ve bir çok nazırlar ve hükümet rüesası bulunduğu halde bu sabah saat 4,40 da vefat etmiştir. Müteveffanın naşı Elize sara-yına nakledilmiştir. M. Doumer'in salonda teşhir di-

len naşı aile efradı ile askeri ve sivil daireleri erkânı tarafından belkelenilmektedir.

Cenaze perşembeye kaldırılacak

Paris 7 (A.A.) — Kabine bu sabah saat 11,30 da M. Tardieu'nün riyaseti altında içtima etmiştir. Kabine meclisi M. Doumer'e perşembe günü için milli cenaze merasimi yapmağı kararlaştırmıştır. Cenaze alayı Elize sarayında toplanacaktır. (Mabadi 4 üncü sahifede)

Heyetimiz dün gece Sivastopola hareket etti

Rusya'nın vereceği para faizsizdir, 20 senede emtea ile ödenecektir

Maskova 7 (Başmuharririmizden) — Dostumuz Rusya, hükümetimize 20 sene vade ile faizsiz olarak 8 milyon dolarlık kredi açmağa muvafakat etmiştir. Para aynı dolar olarak değil, Rusya'nın memleketimizden ticaret mukaveleleri haricinde zaten alacağı mallarla ödenecektir. NADI Moskova 7 (Hususi) — İsmet

Pş. ve refakatindeki zevat çarşamba günü İstanbul'a vâsil olacaktırlar. Bu suretle heyetimiz, evvelce hazırlanan programa nazaran, Rusya'da iki gün fazla kalmış bulunacaktır.

İsmet Pş. burada gazetelere mühim beyanatta bulunmuştur. Kimseye görünmeği âdet e-

(Mabadi 6 ıncı sahifede)

Geri geri yürüyen adam!

Herkes kendisini deli zannettiği için seyahatinden sarfınazar ediyor!

Soldan sağa doğru: Geri geri yürüyen meşhur adamın yürüyüş hali, kendisi o güzelliği...

Mr. Wing isminde Amerika'lı bir seyyahın arka arkaya yürüyerek dünya seyahatine çıktığı ve bu maksatla İstanbul'a da geldiği yazılmıştır.

Mr. Wing şöhret ve para kazanmak için şimdiye kadar hiç kimse tarafından yapılmamış bir şey yapmağı düşünmüş ve buna karar vermiştir.

Garip seyyah geri geri yürüyebilmek için bir doktorun nezareti altında altı ay idman yapmıştır.

Mr. Wing'in bu garip teşebbüsü her zaman olduğu gibi Amerika'da pek tabii karşılanmış ve herkes kendisine muvaffakiyet temennisinde bulunmuştur.

Mr. Wing bu maksatla vapurla Amerika'dan Avrupa'ya geçmiştir.

Seyyahın teşebbüsü hakkındaki telâkkiler Avrupa'da karaya ayak bastığı dakikadan itibaren de-

adamın yürüyüş hali, kendisi o güzelliği...

gişmiş, Çekoslovak zabıtası kendisini Prag'da evvelâ tevkif etmiş ve bilâhare «suursuzdur» diye müşahade altına almıştır.

Mr. Wing Sofya'dan geçerken Bulgar polisi tarafından tevkif edilerek timarhaneye sevk edilmiş bir müddet sonra serbest bırakılarak ters yürümekten men edilmiştir. Garip seyyahın şehir caddelerinde ters yürüyerek dolması büyük bir kalabalığın kendi etrafına toplanmasına sebep olmuş ve hatta bu yüzden bir kaç ufak kaza da kaydedilmiştir.

Bunun üzerine Mr. Wing ters yürümekten vaz geçerek İstanbul'a bizim bildiğimiz ve yaptığımız şekilde yürüyeye gelmiştir.

Mr. Wign arzusuna nail olmadığı için devri âlem yapmaktan sarfı nazar etmiştir. Vapurla Amerika'ya dönmeğe karar vermiştir.

Hayat Pahallığı

Dün Şehir Meclisinde münakaşalar oldu

Şehir Meclisi dün birinci reis vekili Saadet Ferit Beyin riyasetinde toplandı. 932 senesi bütçesi varidat kısmının müzakeresine başlandı. Hastanelerde yapılan muayeneler

Bütçenin sıhhiye faslında hastanelerde ayahta tedavi gören bir çok kimselerin bu ralara kadar otomobile gittikleri halde muayenelerinin meccanen yapıldığı ileri sürülerek bu kabil muayenelerden onar kuruş ücret alınması teklif edildi. Esasen evvelce de bunun hakkında bir karar mevcut olduğu söylendi. Şayet karar varsa tatbikına geçilmesinin, yoksa makamin bu hususta Meclise bir teklifte bulunması kararlandı.

«Belediye vazifesini yapıyor!» Bundan sonra geçen celselerde verilen takrirlerin münakaşasına geçildi. Takrir sahibi Etem İzzet Bey söz aldı:

« Muhittin Bey, geçen celsede cevap verirken hayat pahallığı mes'alesinin bir ihtisas işi olduğunu, şeker, kahve, limonun havayıcı zaruriyeden bulunmadığını, Belediye'nin lâyihale vazifesini yaptığını söylediler. Ben takririmde ihtisasa ta-

(Mabadi 4 üncü sahifede)

20 komünist

Tevkif edildi

Beyanname dağıtan teşkilât meydana çıktı

Zabita 1 Mayıs dolayısıyla propaganda beyannameleri atan ve dağıtan kimselerle bunların teşkilâtına mensup 20 kişiyi tevkif etmiştir.

İlk evvel soför Halit isminde birisi tevkif edilmiştir. Polis memurları soför Halit'in elinde bir takım zarflar olduğu halde Yenipostane binasına girdiğini görmüşler, peşini takip ederek bu zarfların ne olduğunu sormuşlardır. Halit birdenbire şaşırmış, nihayet bunların beyanname olduğunu itiraf etmek mecburiyetinde kalmıştır. Kendisine ameleli tahrik mahiyetinde olan beyannameleri nereden aldığı sorulmuş, Halit meçhul bir şahsın verdiğini iddia etmiş, fakat şüphe kendi üzerinde kalmıştır. Nihayet maznun kendisinin gizli bir

(Mabadi 2 ıncı sahifede)

Mecliste münakaşalara sebep olan üç lâyiha

Maarif vergisi ikramiyeleri için hâzretli müzakereler cereyan etti

Ankara 7 (Telefonla) — Meclis saat 2 de Refet Beyin riyasetinde toplandı. Evvelâ askeri ve mülki tekaüt kanununun bazı maddelerinin tadili lâyihası müzakere ve kabul edildi.

Traktörler mes'alesi

Bundan sonra traktör aşabına verilecek tazminat için istenen tahsisat lâyihasına geçildi. Ziraat Vekili Muhlis Bey bu hususta izahat ederek Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

— Lâyihamın Bütçe Encümeninin teklifi dairesinde kabul olunmasında ben mahzur görmüyorum dedi. Refik Şevket Bey — Meclis bir karar Bütçe Encümeni ile hemfikir olduğunu, Meclisten alınan bu tahsisatla traktör sahiplerinin tahakkuk etmiş olan alacaklarının verileceğini söyledi. Ziraat müesseselerinde kullanılan traktörlerin tebdiline her zaman imkân bulunduğunu ilâve etti. Netice olarak:

Hitler ve Yeni Almanya

Dresden: 2 Mayıs 1932

1918/1919 Almanya'sının politika kahramanları Scheideman, Noske, Kautsky idi. On iki yıl sonraki Almanya'nın kahramanı Hitler'dir. Hitler bugün, aşağı yukarı Alman tarihini derin kavramış bir şahsiyet; sert ve sarsılmaz çizgilerle çerçevesi çizilmiştir. Onu zafere götüren yol, yarı Almanya'yı arkasından koşuran, coşturan kudret nedir?

Bunu eski politika kahramanlarının ölümünde aramalıdır. Bozgun; eski kudretli Almanya'yı, her şeyi politikada göğünde yıldırım gibi ürperen mağrur imparatorluk devletini içi ufukta beliren her vapur bacasından binbir heyecana düşen Abdülhamit otoritesine benzer bir hale getirmişti. Devlet sosyalistlerin eline geçmiş, Almanya orta zaman ayarında bir Fransız haraçlığı olmuştu. Sosyalist cenneti böyle bir zamanda Alman milletine müjde lenmişti.

Harp fırkaları, bozgunundan sonra, taraftarlarını çok kaybetmişti. Sosyalistlere ne yapacaklardı? Mes'ele hiç te güç değildi. Sosyalistlik uzun zamandan beri şeriat haline gelmişti. Peygamberi vardı, kitabı vardı: Karl Marx ve eseri Kapital... Bu şeriate göre istihsal vasıtaları müşterektir. Kitapta her şey yazılıdır. Sosyalistler, hemen bir komisyon kurdular ve en bellibaşlı fakihlerini oraya gönderdiler.

Komisyon bir çok şeyleri devletleştirerek, içtimai haksızlığa nihayet verecekti. Weimar temel yasası (kanunu esasası) yapılırken, ki o vakit hava biraz durulmuştu, sosyalist planlarının Almanya için bir felâket olacağı anlaşıldı ve bu komisyondan hiç bir netice çıkmadı.

Buna rağmen sosyalistler Almanya'nın en büyük fırkasını teşkil ediyorlardı. Devletleştirme politikalarına suya düşünce başka bir politikaya baş vurdular. Kapitalizmin bütün manası ile yardımcı oldukları ve iş başında buldukları zaman tröstlerin, konsorsiyomların teşekkülüne yardım ettiler. Tröstler ve konsorsiyomlar teşekkül edince devletleştirmek kolaylaşacaktı.

Devlet, yemiş almak için ağacı silkecekti. Tröstlerin iktisadi hayatı takti menfi rollerini herkes bilir. Hele büyük sanayi memleketlerde tröstler en geniş manası ile bir alettir. İşsizlik kuvvetli bir cereyan olmak için kaynağını buradan alır. Almanya'nın tröstleşmesi sosyalistlerin kudretli buldukları devre düşer. Kâğıt üzerinde parlak görünen projelerin neticeleri tecrübe hayatında her vakit acı olmuştur.

Almanya da bunu anlamakta gecikmemiştir. Tröstlerin teşekkülü ile kapanan ufak fabrikalar boyuna artan bir işsizlik yaratmıştır. Milyonlarca işsiz memur ve işçi tröstlerin heydesidir. Bu politikanın kurbanları kendilerine bir kurtuluş yolu ararlarken Hitler'le karşılaşmışlardır. Hitler; iş veren, hür, başka devletlere müstevki ve yahudilerin para hakimiyetinde kurtulmuş bir Almanya vad ediyor.

M. NERMI

(Mabadi 2 ıncı sahifede)

Mısır seyahatinden notlar...

İstiklâl mi, yağma yok! - Mısır'da ihtilâl - Bir müstakil devlet karikatürü

Mısır'ın İngilizler tarafından nasıl işgal edildiği hakkındaki izahat nakle devam ediyorum:

— İtilâf devletleri harbi kaza - ninca kabine reisi Rüşdü Paşa ve bazı mesai arkadaşları İngiltere'ye istiklâl vadini hatırlattılar. Londra'ya gitmek için müsaade istediler. İngilizlerin o zaman «Naibülmülk» denilen fevkalâde komiseri bu telebe su sözlerle mukabele etti:

— İstiklâl mi? Benden evvelkiler tarafından yapılan böyle bir vaatten benim haberim yok!

Rüşdü Paşa ve arkadaşları tabii böyle bir cevap karşısında şaşırıp kaldılar.

Rivayetlere nazaran bu hadise - den sonra Dahiliye Nazırı ve reisi nüzzar olan Rüşdü Paşa Zağlül Paşayı seçti ve bilhazare kopan ihtilâle yardım etmiştir.

Mısır'lılar Türkiye ile müttelikleri mağlûp olduktan sonra kendi başlarının çaresine kendilerinin bakması lâzım geldiğini anladılar. Hizbülvatanî azası faaliyete geçti ve paşaları tahrike başladı. Zağlül Paşa ile Abdülaziz Fehmi Bey ve âyan - dan eski İngiliz dostu olmakla maruf iki paşa fevkalâde komiserlere gittiler. Mütevezi bir istiklâlî dahili istemek için Versay'a azimet müsaadesi talebinde bulundular.

Cevap olarak bu heyet azasının Malta'ya nefileri emri verildi.

Emir yerine getirildi. Fakat millet te bir gün içinde ayaklandı. Şimen - difer hatları, mebanî hükümet, köp - rümler tahrip edildi. İngiliz kuvvetleri ve İngilizlerin kumandası altındaki yerli ordu ihtilâlî bastıramadı. Me - murlar boykotaj yaptılar. Hükümet makinesi durdu.

İngilizler bu vaziyet karşısında Zağlül Paşa ile arkadaşlarını ser - best bırakmak mecburiyetinde kal - dılar. Versay'a gidecek bir Mısır he - yetinin azimetinde müsaade oldu. Bu heyet Malta'ya uğruyarak Zağlül Paşa ile arkadaşlarını aldı ve Fran - sa'ya gitti.

Mısır'ı ve Mısır'lıları her şekilde temsil eden bu heyete (Elvefdül - mısıri) ismi verildi. Zağlül Paşa he - yete reis oldu. Elyevm (El'ahrarül - düstürin) isimli İngiliz dostu ve saray düşmanı addolunan fırkânın reisi Mehmet Mahmut Paşa, bugün ekseriyeti hakikiye fırkası addolu - nan Elvefdülmısıri'nin reisi Mustafa Nahas Paşa ve bir çok Hizbülvatanî azası heyette dahil bulunuyorlardı. Kıptiler dahi nisbetlerinden fazla bir adette temsil edilmişlerdi.

Heyet Versay konferansına gitti, fakat konferansta sesini işittiremedi. Hatta ütelik o zamana kadar Mısır'ın İngiltere'ye ilhakını tanımayan Amerika bile bunu tasdik etti.

Mısır'ın Avrupa'da ve Amerika'da nüfuzu hiç bir dostu bulunmadığı anlaşılıyor.

Gerek Versay'da, gerek Mısır'da, gerek başka yerlerde bulunan İngiliz diplomatları yeni bir ittifak, bir ter - tip vadederek Mısır'lıların ittihadını bozmağa çalışıyorlardı.

Bu esnada Mısır'a meşhur Lord

Milner'in riyaseti altında bir heyet gönderildi. Mısır vatanperverleri bu heyet ile hiç konuşmadılar. Heyet azası yalnız hükümetle temas edebildi.

Lord Milner Londra hükümetine bir rapor verdi. Bu raporda Mısır'a dahili istiklâl, bir milli meclis kü - sadı için müsaade verilmesi isteniyor. Mısır'ın hariciye ve münakalat iş - lerinde İngiliz müstelekesi olması tavsiye ediliyordu. İngiliz lordu raporunda Mısır vatanperverlerinin Hizbülvatanî'den uzaklaştırılmaları lüzumunu da bildiriyordu.

O sırada Türkiye'de, Şarki Ka - ribin bir çok taraflarında, Hindis - tan'da ve İrlanda'da kurtuluş müca - deleri başlanmıştı. Bunların aksi Mısır gençlerini teşvik ve teşci ediyordu. Zağlül Paşa gençlerin ısrarile öne - atılıyor, artık doğrudan doğruya istiklâlî tam talebinde bulunuyordu. Halk, bir çok münevverler, ve Hiz - bülvatanî'nin bir çok azası ona ilti - hak ettiler.

Mısır'lılar Türkiye'den hâlâ medet umuyorlar, hiç olmazsa Türkiye'nin kableharp mevcut olan hukukunu Mısır'a devretmesini bekliyorlardı. İstedikleri olmayınca Adli Paşanın taraftarları ve Zağlül Paşanın hasmı olan bir çok paşalar İngilizlerle anlaşılabilir. Bu suretle İngiltere'de Mısır'a istiklâl (!) bahşetti. Yapılan muahedede bir takım kayıtlar vardı:

1 — Ekaliyyat mes'elesi.

2 — İmtiyazat ve ecnebi huku - kunun muhafazası.

3 — Sudan mes'elesi.

4 — Süveyş kanalı mes'elesi ve münakalat.

Sultan Fuat Hz. bir iradei seniyeye badema Kral olacağını ve mil - lete bir meclisi me'usan kitâdı için izin vereceklerini bildirdiler.

Bunu İngilizlerin bir beyannamesi takip etti. Bütün çihana tebliğ edi - len bu beyannamede devletlerin an - cak İngiltere'nin vesateti sayesinde Mısır'a muahedeler ve itilâflar yapabilecekleri, Mısır umuruna Büyük Britanya'nın müsaadesi olmadan mü - dahale edilemeyeceği bildiriliyordu.

İngilizler bir muahede yapanı bunu büyük bir muvaffakiyet gibi gösterirlerken Sait Zağlül Paşa ve diğer vatanperverler bu muahedeyi hakiki bir felâket addediyorlardı. Artik o tarihten itibaren Mısır müstakil bir memleket karikatürü halini almağa başlamıştı. Memleket - te tam bir Kral olmak isteyen bir kral, İngilizlerin yardımıyla hareket eden ve kralı pek saymayan bir itidalper - ver paşaları fırkası, bir de Sait Zağ - lül Paşa ve millet vardı. Bir kanunu esas yapıldı, intihabat icra olundu. Zağlül Paşa bu şekilde bir meclise iştirak etmek istemiyordu. Buna rağmen intihapta kazandı ve bir çok vatanperverlerle Prens Ömer To - sun'un nasihatlerine rağmen kabine riyasetini kabul etmek gibi büyük bir hata yaptı.

Bundan sonraki vakayii yarın an - latacağım.

İzmir mebusu
OSMANZADE HAMDI

Rovolver İnhisarı

Rovolver ithalâtı inhisar altına alınıyor

Mevsuk bir habere göre, hükümet, rooverver ithali ve satışı inhisar altına almağa karar vermiştir. Şimdiye kadar yalnız rooverver fişekleri satışı in - hisar altında idi. Ahiren yapılan tet - kikat neticesinde rooverver satışı ve it - halinin de inhisara rapti takarrür et - miştir. Bu hususta hükümet tarafından hazırlanacak lâyiha yakında Meclise verilecektir.

Bu hafta içinde Ankara'ya gidecek olan Barut ve mevaddı inflâkiye İnhisar Müdürü Lütfi Beyin Ankara'da hükü - metle bu mes'ele üzerinde temalar ya - paçağı söylenilmektedir.

Bir gazete rooverver satışının hükü - met tarafından inhisar altına alınarak bu işin müteahhidi ile bir müteahhide ve - rildiğini, fakat son zamanlarda müte - ahhide hükümet arasında bir nokta - nazır ihtilâfı baş gösterdiğini, bu ihtilâl üzerine evvelce gümrüğe gelmiş olan tabancaların henüz ithal edilmediğini yazmaktadır.

Bu havadis doğru değildir. Hükümet rooverver satışını inhisar altına almış değildir, alacaktır. Eski şirket rooverver ithalini bir müteahhide vermiş ve bu müteahhide te elyevm piyasada satıl - maktaki olan tabancaları getirerek sa - tışa arz etmiştir.

İnhisar müdürleri Ankara'ya geliyorlar

Tütün İnhisarı umumî müdür vekili Hüsnü Bey iki gün evvel idarenin yeni sene bütçesi için Ankara'ya girmiştir.

Müskirat İnhisarı umumî müdürü A - sun ve Barut İnhisarı müdürü Lütfi Bey - ler de bugünlerde Ankara'ya gidecek - lerdir.

İnhisar müdürleri Ankara'da yeni se - ne bütçelerinin Bütçe encümeninde mü - zakeresi esnasında hazır bulunacaklar ve İnhisarlar Vekâletinin idarelerin muamelâtı ve yeni kadroları ile müstak - bel faaliyet programları hakkında ta - limat alacaklardır.

İnhisar müdürlerinin buraya avdetin - den sonra mukarrer olan tevhit mü - melâtına başlanacak ve üç aza idaresin - de birleştirilmesi takarrür eden şubeler tedrici bir şekilde tevhit olunacaktır.

Şimdiye kadar yapılan tetkikat ne - ticesinde üç inhisar idaresinde muha - sebe, hukuk, memurin, satış, heyeti teftişiyi, mimarî ve inşaat, vezne şü - beleri ile hususi kalemlerin tevhit ta - karrür etmiştir. Bu şubelerde mevcut memurlardan Vekâletin tesbit edeceği miktarda memur ayrılacak hazırlan - maktara'ya gönderilecektir. Bu memur - lar, Ankara'da bütçenin Meclisten tas - dikimi müteakip teşekkül edecek olan inhisarlar umumî müdürlüğü kadrosunu teşkil edeceklerdir.

Tevhit edilmeyecek olan teknik şü - beler ve piyasa, borsa işleriyle meşgul kısımlar burada teşkil edilecek olan (İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğü) bi - nası dahilinde vekâletteki inhisarlar u - mum müdürlüğüne merbut birer şube halinde çalışacaklardır.

İnhisar idarelerinde umumî bir tas - fiye mevzuu bahis değildir. Yalnız mün - hallere hariçten memur olunmayacak, aciz ve ehliyetlilikleri sabit olanların vazifelerine nihayet verilmeğe devam edilecektir.

Elyevm inhisar idarelerinde mevcut memurlar hakkında yeni birer tezkire varakası tanzim edilmeğe başlanılmıştır. Bu tezkire varakalarında her memu - run tahsil, ailevi vaziyeti, derece ikti - dar ve zekât, ahlak, suistimale müsait tabiatte olup olmadığı, işrete, kumar inhimaki, müstakil bir vazife ifaya veya daha yüksek derecede bir memuriyete kabiliyet ve liyakatlı bulunup bulun - mağı tesbit edilmektedir.

Yeni tevhit kadrolarının tatbikatı es - nasında açıkta kalacak memurlar hak - kında tetkikat icra edilirken bu tezkire varakaları da nazarı itibara alınacaktır.

Maarifte ve mekteplerde ilk mekteplerin müddeti uzatıldı

İlk tedrisat müfettişleri aktetikleri bir içtimada, bir çok tatillerle sekteye uğruyan ders senesinin 15 hazirana ka - dar temdidini kararlaştırmışlardır. Bu suretle ikmal edilemeyen bir kısım ders - ler de bitirilmiş olacaktır.

Müfettişlerin bu kararı Maarif Ve - kâletine bildirilmiştir. Gelecek ömrü göre hareket edilecektir.

Millet mektepleri

Millet mektepleri intiharıları bitmiş, imtihan neticeleri tamamen tesbit edilmiştir.

Bunlardan anlaşıldığına göre sene ip - tidasında A ve B kurslarına 11243 ka - dın, 15922 erkek kaydolunmuştur. Bunlardan 4913 kadın ve 5591 erkek mekteplere devam etmişlerdir. De - vam edenlerden 6330 kadın ve 10331 erkek imtihana girmiştir. Bunlardan 4698 kadın ve 8344 erkek imtihan - da muvaffak olduklarından kendilerine ş - ehadetname verilmiştir.

Sehir ve memleket haberleri

Soruyoruz!

Açıktaki kalan 25 genç

Yüksek tahsil görmekte olan taşralı bazı talebe dün matbamaza geldiler. Bu efendiler Şehzade - başında Damat İbrahimpaşa med - resesinde oturuyorlarmış, medre - senin sakat olduğu ileri sürülerek odaların tahliyesi için emir veril - miş. Hayatın binbir çeşit müşkül - lerine ve acılarına göğüs verrek yüksek tahsile atılmış olan bu yir - mi beş kadar genç için hiç bir melce kalmıyor demektir. Bun - ları medresenin hücresine iltica ettiren şey şüphesiz ki zaruretler. Geceleri yatacak bir yer bulduk - tan sonra hayatın diğer müşkül - lerine kolaylıkla mukavemet eden bu zavallılar şimdi açıktaki kalacak olurlarsa göğüs geldikleri müş - küllüta mağlûp olmak tehlikesine düşeceklerdir. Medresenin filvaki bir iki odası harap, fakat diğer o - daları iskâna müsait bulunuyor - mu. Böyle olmasa bile tahliye ka - rarı birdenbire tatbik edilmiyerek kendilerine bir yer bulacak kadar müddet verilebilirdi. Âli tahsil - de bulunan bu yirmi beş gence ko - ca İstanbul'da barınacak bir da - malatı bulunamaz, bir yer gös - terilemez mi, diye,

Soruyoruz!

Adliyede ve Mahkemelerde Gedikpaşa cinayetinin muhakemesi

Gedikpaşa'da İbrahim isiminde biri - sini öldürmekle maznun bulunan Agop, camcı Kemal ve eşkiya Kemal'in mu - hakemeleri dün Ağırceza mahkemesin - de bitirilmiştir. Müddeiumumluk A - gop'ın eşkiya Kemal'in teziylemini ve diğer camcı Kemal'in berzetini istemiştir. Maznun vekilleri müdafalarını yap - mışlardır. Karar 14 mayısta verilecektir.

Karara kalan bir dava

Dün Ağırceza mahkemesinde bir ka - til davası intaç olunmuştur. Maznun Recep Efendi isiminde bir adamın ev - ladi manevisi Süleyman'dır.

Geçen sene Unkapanı'nda Süleyman Efendinin meyhanesinde Naci Efendi adı birisini öldürmüş, Ali, Enver ve İbrahim Efendileri de yaralamıştır. Çünkü celsede Müddeiumumluk maznu - nu teziyesini istemiş, maznun vekil - leri de müdafalarını yapmışlardır.

Bir karı koca muhakeme edildi

Fatma Hanım isiminde bir kadını dö - verek çocuğunu düşürmekle maznun Halil ile karısı Şükriye Hanım Ağır - ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş - lerdir. Cümlüm tesbit edilemediğinden maznunların beraetlerine karar veril - miştir.

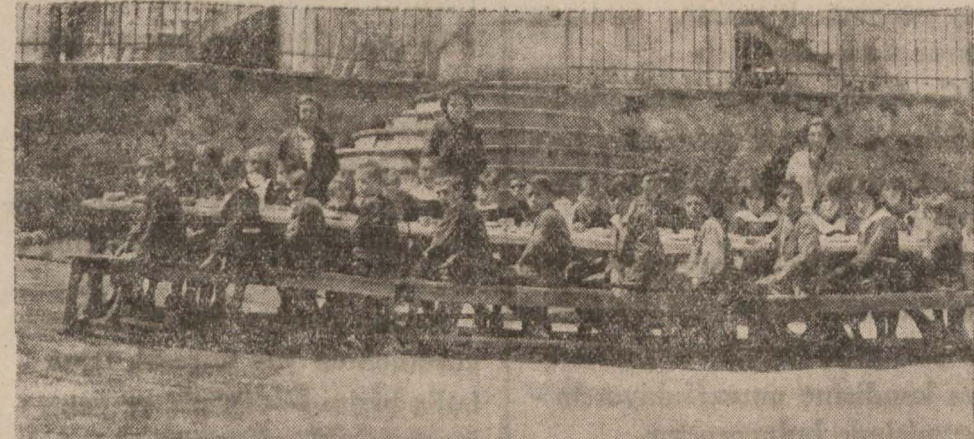
İktisadi, mehafilde 5 numaralı kararname

5 numaralı Türk parasını koruma ka - rarnamesi henüz Devlet Bankasına tel - liğ olunmamıştır. Banks meclisi idaresi bu hususta bir talimatname hazırlayarak banka şubelerine tamim edecek ve ga - zetelere ilan edilecek kararnamenin tatbikına başlanılacaktır.

Tütün kongresi hazırlıkları

İstanbul'da içtima edecek olan Şark tütünleri kongresi için hazırlık yapı - lmaktadır. Ticaret Odası tetkikat mü - dürü Hakkı Nezih Bey bu hususta bir rapor hazırlamaktadır. Oda tarafından namzet gösterilen kongre murahhasları İktisat Vekâletince de muvafık görü - lüştür. Heyeti murahhasımız Nemlize - de Mithat, Kavala'lı İbrahim Paşazade Hüseyin ve Eskişehir'i Emin, Oda tet - kikat müdürü Hakkı Nezih Beylerdir. Murahhaslar bir kaç güne kadar bir - leşerek konferans hazırlıklarını görü - ceceklerdir.

Büyükada'nın kimsesiz çocukları

Büyükada ilk mektep talebesinden 29 muhtacı muavenet çocuğa her gün öğleyn sıcak yemek verilmektedir. Hayır yapmağı seven ba - zı zevat aralarında topladıkları para ile 932 senesi iptidasındanberi bu çocukları beslemektedirler. Resmimiz çocuklar öğle yemeğini yerlerken alınmıştır. Yavruçukların sıhhat ve afiyetlerini temin için çalışan merhametli vatandaşlar insanlık namına teşekküre layık de - ğiller midir?

Siyasî icmal

Serbest İrlanda

Serbest İrlanda hükümetindeki son intihabatta cumhuriyetçi fırkanın muvaffakiyet kazanmasının netice - leri şimdi meydana çıkıyor. Filvaki mezkûr fırka yalnız başına ekse - riyeti mutlakayı haiz değildir. Lâ - kin bir çok noktada fikir ve içti - hatları bir olan İrlanda âmele fırka - sile birleştiği zaman bu ekseriyeti temin edecek mevkidedir. Cumhu - riyetçi fırka son intihap mücade - lesinde ilan etmiş olduğu programı şimdi tatbika başladı. Programın başında İngiltere Kralına İrlanda parlamentosu mebuslarının sada - kat yemini mükellefiyetinin kanunu esasından ilgası bulunuyor. Buna dair İrlanda parlamentosuna cumhuri - yetçi hükümet tarafından verilen kanun lâyihası 2 rey ekseriyetle ik - inci kuraatinde dahi kabul edilmiştir.

Bu kanun lâyihası yalnız sadakat yeminini değil serbest İrlanda kanu - nu esasından her hangi maddesinin tadil ve ilgası bu hükümet ile İngil - tere devleti arasında münakit mu - hedeysi ihlâl edeceğine dair olan madde mahsusayı dahi ilga etmek - tedir. Serbest İrlanda hükümeti İngil - iz İmparatorluğunu teşkil eden dominyonlardan biridir. Bunların İngiltere ile alakası hükümet riya - setlerinin İngiltere Kralının şahıs - da tecemmü imgesinden ibarettir. Ser - best İrlanda hükümeti ve mebus - ları İngiltere Kralına sadakat ye - mini mükellefiyetinden kendilerini azade addetmek ile nazariyat itiba - rile serbest İrlanda hükümetinin tam bir surette müstakil olması ve İngil - iz İmparatorluğundan ayrılması lâzım geliyor.

Fakat bu hükmü vermeğe şimdi - lik ne serbest İrlanda hükümeti, ne de İngiltere hükümeti cesaret ede - miyor. Çünkü serbest İrlanda hükü - meti müstakil olduğu takdirde ecnebi bir devlet addedilmesi ve İngiltere'ye ve Şimali İrlanda'ya ihracatı ağır gümrük tarifesine tâbi tutulması lâ - zım gelecektir. Halbuki serbest İr - landa'nın harici ticaretinin kısmı a - zamı İngiltere ve Şimali İrlanda ile - dir. Binaenaleyh serbest İrlanda hükü - meti hiç olmazsa simdilik İngiliz İmparatorluğu makrelerinden çık - mak istemez. Diğer taraftan İngil - tere serbest İrlanda hükümetini fazla taziyk ettiği takdirde İrlanda adası - nın cenubi kısmını teşkil eden ser - best İrlanda hükümetinin İngilte - re'ye merbut Şimali İrlanda'ya elde etmeğe ve İrlanda'nın tamamıyeteni temine kalkışacak ve İngiltere'nin başına büyük ve sonu gelmez bir ga - ile çıkacaktır. Şimdilik iki taraf dahi vakit kazanmak istiyor. Şu kadar var ki serbest İrlanda'nın son hare - keti İngiliz İmparatorluğunda ve bil - hassa Hindistan'da İngiltere'nin a - leyhine fena tesirler yapmaktadır.

MUHARREM FEYZİ

Yunan'lılarla

Çıkacak ihtilâflar

Türkiye ile Yunanistan arasında zu - hur edecek ihtilâfların halli için yeni bir komisyon teşekkül edeceği Atina tel - grafi olarak yazılmıştır. Muhtelit Müba - dele komisyonu Yunan fevkalâde mu - rahhası M. Sokolaropoulos bu mes'ele hakkında demiştir ki:

« Türkiye ile Yunanistan arasında mün'akit dostluk ve telifi beyin misa - kında iki hükümet arasında zuhur ede - cek ihtilâfların hakem sıfatını haiz bir komisyonu havalesi mevzuu behiştir. Bu mes'eletin mübadele işlerle ve ko - misyonla alakası yoktur.

Atina'ya avdetim hakkında hiç bir emir almadım. Buraya komisyon iş - lerinin tesri için gelmişim. İşler bit - seydi gidecektim.»

Tevkif edilen komünistlerle

(Birtinci sahifeden mahabatt)

teşkilâtın mensubinin oldu - ğunu, teşkilâtın muhtelif şubele - re ayrıldığı söylemiş bu teşki - lât mensubinin bulunduğu ye - ri de haber vermiş, bu suretle 20 kişi ele geçmiştir.

Yakalananlar arasında şoför Halit, motofor İsmail Hakkı, amele - den Soför Mehmet, Haydar Baba, Davit ve diğer eşhas bulunmakta - dır. Bunlar bu sabah Adliyeye tevdi edileceklerdir. Bu 20 kişi - den beşi yalnız beyannameleri ta - lik ve tevzi etmekten, on dokuzu hem talik, hem tevzi ve hem de muhtelif yerlerde ve bilhassa Be - şiktaş'ta propaganda şubeleri teşkilinden mazundurlar.

Zabita bu teşkilâtta mensup şü - belerin muhtelif isimleri olduğunu anlamıştır. Buna nazaran tütün - cülük, şoförlük, garsonluk gibi şubeler bulunduğu, tevkif edi - lenlerin kısmı azamının bu şübe - ler reisi ve erkânından oldukla - rı meydana çıkmıştır.

Hitler ve yeni Almanya

(Başmakaleden mahabatt)

Çocukluğunu ağır günler içinde geçirmiş Alman gençliği de bunu isti - yor ve Hitler'in kudreti bir çığ gibi artıyor. Fransız'ların Alman'ları bo - yuna ezme politikası da buna yar - dım ediyor. Hitler, hiç şüphesiz, bü - yük bir idealist, kuvvetli bir ha - tıptir. Almanya'nın yarısını sürükle - mekte bunun da büyük bir hissesi vardır. Hitler cereyanı bugün için içinde şimşekler kaynaşan bir ka - ostur.

Programında sağlam ve müstebit taraflar olduğu gibi, tatbik edilmese, devrimiz için çok güç, hatta im - kânsız taraflar da vardır. Büyük bir devlet adamı olan Başvekil Dr. Brü - ning, Hitler'in programından bah - sederken diyor ki: «Bu programın yüzde beşi tatbik edilirse Alman ik - tisadiyatı için bir felâket olur.» Hitler, henüz devlet hayatında tec - rübe edilmemiş bir şahsiyettir. Yü - sek politika, çok defa, radikal ideal - lerin ölümleridir. Cönüller costuran hayaller yüksek politikandan sert ve çetin realitesi karşısında yumuşak bir sis gibi dağılır.

Devlet adamı, kendi rüyalarını de - ğil, tarihi oluşu, kolay yenilmeyen, münakaşaları için ayrı ayrı mantık istiyen realiteleri hesaba katmağa mecburdur. Böyle bir yol ise, çok de - fa programın bütün manzaranı de - ğiştirebilir. Bozgundan sonraki Al - manya'da sosyalistler nazariyelerinin büyüü tesirlerini denediler. Bu de -

neme tuhaf yemişler verdi. Sosya - list fırkası adeta eridi.

Bütün bunlar iş politikası için ya - pılmıştı. İşsizlik arttı. Bugün 6 mil - yonu aşan Alman işsizlerinin yalnız 1.500.000 i ihracatın ekisilmesi üze - rine işlerinden olmuşlardır. Geriye kalan çok büyük miktar ise iş vaziy - et dolayısıyla işsizlik hayatını bit - tiren acılıklarını tanımak talihisizliğine uğramışlardır. İş vaziyetinin kısa bir zaman içinde iş bolluğu yaratacak kadar düzelmesi o kadar kolay de - ğildir.

Hükümet fırkaları muhtelif pro - jelerle vaziyeti iyileştirmeye çalış - ıyor. Fakat bir çok sıkıntılarını a - nahtarı dışarıdadır. Prusya parlâ - mentosu intihabatı gösteriyor ki Al - manya'nın en kuvvetli politika var - lığı Hitler'cilerin elindedir. Halbuki Reichstag'ta büsbütün başka bir kuvvet nisbeti vardır.

Yeni bir Almanya istiyen Hitler cereyanı başlıbaşına bir hâdisedir. Bu Almanya nasıl olacaktır? Bunu şimdiden söylemek mümkün de ğil - dir. Müsbet bir şey varsa o da Hitler programının devlet hayatı içinde çok başka bir görünüş olması im - kânıdır. Almanya kendisini kurtar - mak istiyor. Fakat bu yalnız Hit - ler'in ideali değildir. Bütün Alman - lık bunu istiyor, Tannenber kah - ramanı da, önündeki sonsuz kararı - lığı içi ürpererek seyreden işsiz de -

M. NERMI

Askerlik kanununda yapılacak tadilat

Davete icabet etmeyenlerin cezaları hakkındaki lâyiha Meclise geldi

Ankara 7 (Telefonla) — Mükellefiyet askerlik kanununun 86 maddesindeki tadilât lâyihası Meclise geldi. Lâyiha, kanunun şu suretle tadilini teklif etmektedir:

İlk yoklamasını yaptırmış olsun olmasın her hangi bir mükellef son yoklamada bulunduğu mahalli askerlik meclisine veya sefaret ve konsolosluklara gelmemiş olmakla beraber 26 maddede yazılı kanunî mazeretini bildirmez ve birlikte askerlik muamelesine tâbi olduğu doğumlarının celp ve sevkine kadar da gelmemiş veya ele geçmemiş bulunursa ele geçtiğinde mahallinde veya yol masrafını kendisi tarafından verilerek suretile en yakın mahalde bulunan iki doktora (birinin asker olması şarttır) muayene ettirilir. Muayene neticesinde askerlikten kat'iyen ihraçına karar verilenler kanunun 41 inci maddesi hükmüne göre muameleye tâbi tutulurlar. Sıhhati muvakkaten askerliğe elverişli olmadığına dair haklarında rapor varlıklarını sevkleri tehir olur. Bu suretle sevkleri tehir olanlar bilâhare ahvali sıhhiyeleri ihraçları icap ettirirse gene 41 inci maddede göre muameleye tâbi tutulurlar. Askerliğe elverişli oldukları anlaşılanlar muvakkat arızadan sonra sevkleri tehir olan ve bilâhare askerliğe yarınacakları kısa hizmet iddiaları nazari dikkate alınmaksızın muvazzaflik

hizmetlerine mukabil bedeli nakdi vermek hakları reddedilmek şartıyla askerlik meclislerince ve hali içtimada değilse idare heyetlerince numaraz asker edilirler. (35 yaşını ikmal etmiş olanlarla daha büyük yaşta bulunanlar inşaat ve sair gibi geri hizmetlerde istihdam edilirler.)

Cerek askerliğe elverişli olanlar ve gerek askerlikten ihraç edilenlerden yaşlarını, yahut hangi doğumlarına muameleye tâbi iseler o doğumlarının ilk kafilisinin sevk edildiği gün (dahil den itibaren geldikleri veya ele geçtikleri güne kadar beher gün için 50 kuruş cezayı nakdi alırlar. Ancak bu para cezası ilk yoklamasını yaptırmış olanlar için 15, yaptırmamış olanlar için 30 liradan aşağı olmayacağı gibi geç kalınan müddet ne kadar olursa olsun 200 lirayı geçemez.

Numaraz asker edilmiş bir mükellefin birlikte sevk edileceği arkadaşlarının birini sevkine gelmez bu da 47 inci maddede yazılı kanunî bir mazerete istinat etmezse veya esnayı sevkte askerlik yapacağı küt'uya gitmeksinin yoldan firar ettiği anlaşırsa elde edilmiş birlikte sevk edileceği arkadaşlarını sevk gününden itibaren geçen günlere göre 86 maddedeki ahkâmı umumiyeye veçhile cezaya tâbi tutulurlar.

Tamirat Mes'alesi

Devletler bu işin içinden nasıl çıkacaklar?

Londra 7 (A.A.) — Hariciye Nezaretine resmen bildirildiğine göre İngiltere hükümeti Lausanne konferansının in'ikadı tarihinden 16 haziran olarak tesbitini devletlere teklif ederken aynı zamanda bu devletlere (Fransa, İtalya, Almanya, Japonya ve Belçika) bir mesai programı da teklif etmiştir. Bu programda konferansın 3 safhası olması teklif olunmaktadır.

İlk içtimada bu beş devletin mümessilleri ile İngiliz mümessilleri bulunacak ve bunlar tamirat mes'alesini müzakere edeceklerdir.

İkinci içtima, Küçük İtilâf devletleri mümessilleriyle diğer bir takım küçük hükümetler mümessilleri akte-deceklerdir.

Nihayet bütün bu devletler mümessilleri bir heyeti umumiyeye içtimalı edecekler ve bunda Cenubi ve Şarki Avrupa devletlerinin mali vaziyetlerine müteallik mes'elelerin heyeti umumiyesi belki de daha mühim mes'eleler müzakere oluncaktır.

İngiltere Hariciye Nezareti bu programın münhasıran konferansın esasını teşhile matuf bir esas programı olduğu noktasında ısrar etmektedir. Diğer taraftan iki devletin yani Almanya ile Japonya'nın İngiltere tarafından iltizam olunan usulî kabul etmiş oldukları bildirilmekte-dir.

Yeni bir yol Programı yapılacak

Ankara 7 — Vilâyetlerin tatbik etmekte oldukları üç senelik yol programı bu sene nihayet bitmiştir.

Nafia Vekâleti vilâyetler için yeni bir program hazırlıktadır. Bu program 5 senelik olacaktır.

Yunanistan'da Tasarruf

Bazı nezaretlerin tevhi-dine karar verildi

Atina 7 (Hususî) — Bütçede yapılacak takarrür eden tasarruf dolayısıyla M. Venizelos üç Harp Nezaretini tevhide ve Müdafai Milliye namı altında bu nezareti deruhde etmeğe karar vermiştir. Sıhhiye Harbiye Nazırı General Katakakis harbiye müsteşarı olarak kalacaktır. Tayyare ve Bahriye Nezaretleri Müdafai Milliyeye merbut birer müsteşarlık ile idare edilecektir. Yunan bahriyesinin Ankara'daki atışana-vallik memuriyeti de bu tasarruf dolayısıyla lâğvedilmiştir.

Bundan başka Basireti içtima-iye ve Sıhhiye Nezaretleri tevhit edilecektir. Bu tevhitlerden ve bazı memuriyetlerin lâğvından yapılacak tasarrufattan bir kaç milyon drahmlik bir istifade olacağı tahmin edilmektedir.

İzmir rıhtım şirketi Satın alınıyor

Ankara 7 — İzmir Rıhtım şirketinin hükümet tarafından mübayaası takdir etmiştir. Bu hususta şirket hissedarlarını temsil eden bir Fransız avukatı ile Nafia Vekâleti arasında müzakere yapılmaktadır.

Hükümet tarafından peşinen verilmiş üzere teklif edilen para hissedarlar tarafından az görülmüştür. Mübayaanın 20 senede itfa edilecek taksitlerle yapılması görülmüştür.

Polis teşkilât kanunu

Ankara 7 (Telefonla) — Polis teşkilâtı kanunu lâyihası Dahiliye Encümeninden çıktı.

cali olduklarını ne güzel gösteriyorlardı! Oyunda tabii olan mülatafaları da, diğer sınıf halka bırakmışlar, mübarek ağızlarından yalnız oyunun sevk ve idaresini alâkadar eden kelimeler çıkıyor... Tirefil çekmek, karo çıkarmak gibi hareketlerde dünyamın en büyük ciddi-yet ve ihtimamı görülmüştü!

İki parti arasında yalnız şışkonun aralarında sükûtîlik kaldırmıştı o da toparlarken bozarak ma'ın pik bir-lisil.. dediği işidilmiştir.

Harımlar arasında da kuskuluk bulunları farketti. Fakat hiç görmedikleri daha bir alay vardı. Bunların arasında bir de öyle bir ihtiyarı vardı ki, düştü düşecek ve bir dakika sonra dünyasını değiştirecek zannolunabildi.

Çıplak omuzları tabii rengini kaybetmişti; korkunç, mor bir renk baskıyordu; ağzını yelpaze ile kapıyordu; iki ölü gözünü Ratmiroftan ayırmıyordu. O da, onun etrafında pervane gibi dönmekte, ufak

POLİTİKA CİLVELERİ:

Bomba ve Brovning!

Japon İmparatorunun yevmi mahsusu münasebetle, 29 nisanda Şanghay'da tertip edilen merasimde, Kore'li bir ihtilâlcinin attığı bomba, Japonya'nın Çin sefiri M. Higemitsu'yu, Japonya'nın Şanghay filosu kumandanı Amiral Namura'ya, Japon kara kuvvetleri başkumandanı jeneral Şirakavo'yu ve jeneral Uyeda'yı ağır surette yaralamıştı. Patlayan bombanın kızgın ve öldürücü parçaları bir çok masum kimseleri de yaralamıştı.

6 Mayıs günü de, Paris'te bu çeşit kanlı bir facia oldu. Fransa'ya iltica etmiş beyaz Rus'lardan Guguloff, Reiscumhur M. Doumer'i kafasına bir kaç el tabanca sıkarak öldürdü. Bir kaç gün fazla ile tahaddüs eden bu kanlı sahneler karşısında, insan, beşeriyetin kurtuluşundan ebediyen ümidi kesecek dercede müteessir oluyor! Kore'li ihtilâlcî ve yabancı boyunduruğundan kurtulmasını özelemiş ise, bir bayram günü, bazı masum kimseleri öldürmekle maksadına nail olmuş oluyor mu? Ve olabilir mi?

Gözle kanla ve ruhu kapkara bir hırs ile dolu, o beyaz Rus, Fransız Reiscumhurunu tepelemekle, Çarlığı, eski Rus rejimini iade mi etmiş oluyor? Ve iade etmiş olabilir mi? Buna imkân var mıdır? ***

Güya, milli emellerin tahakkuku için, bir takım komiteci ruhlu insanların icat ettikleri: Bomba ve brovning siyaseti, kanlı ve vahşi olduğu kadar nefis ve ebter bir güdüğüdür. Anarşistlere, her zaman şaşırıyorum. Bu Kafaları ve ruhları kızgın hayalperestler, bomba ile, brovning ile, kan ve ateşle her şeyi yıkmak istiyorlarmış. Bugünkü insanlığın yerine yeni bir medeniyet kuracaklarmış. Acaba yıkmak ve yakmakla ne kurulabilir? Bomba: Yarattığı bir vasıta değil, yakıcı ve yıkıcı bir silâhtir. Brovning kursunu: Doğurucu bir kuvvet değil, öldürücü, söndürücü bir tane dir! Anarşistlerin, kanlı hareketlerine esefle şahit oldukça: Zehi hayal!.. Derim..

İnsanlığın yüz elli asırlık bir emek ve bilmem kaç kere on bin senelik bir tekâmül neticesinde eriştiği bugünkü medeniyeti yıkarak, tamamiyle harap ve türap etmek isteyenler, katil, şaşkın ve çilgin mahlûklardır. Bunlar, korkak, miskin caniler gibi puslu kurak savurdıkları bombalarla ve brovning kurşunlarıyla şeref ve takdir kazanacaklarını zannederlerse, çok aldanırlar. Anarşistler milli kahramanlar değil, beynelmil kanavarlardır. Onlar, ister komiteci, ister nihilist ve anarşist ve yahut kıyamet ve daha bilmem ne atlarla yadonurlarsa olsunlar, insanlık ailesi içinde: Aynı kanlı damga ile dağlanmış, cemaat ve kanun harici, birer çilgin ve zehirli katildir! İşte o kadar!..

Y. O.

Japon harp gemileri Şanghay'ı terkedecek

Tokyo 7 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre Çin - Japon mütarekesi imza edilmiş olduğundan Japon tayyare gemileri, 4 Japon muhribi Şanghay'ı terkedecektir.

Cemiyeti Akvam Meclisi

Cenevre 7 (A.A.) — Cemiyeti Akvam meclis reisi, meclisi 5 Eylül 932 tarihinde alelade bir içtima yapmağa davet etmiştir.

Mr. Berger'in konseri

İstanbul'da bir çok talebe yetiştiren üst ve kıymetli san'atkar viyolonist M. Berger, 13 mayıs günü, Ünyon Fransız'da bir konser verecektir. San'atkar tanyanların hepsi ve şehrimizin yüksek musiki mehfalı, bu san'at gününü büyük bir alâka ile ve sabırsızlıkla bekliyorlar. Konserden sonra tenkidî fikirlerimizi bildirmek fırsatını arıyacağız.

SAN'AT VE EDEBİYAT

Münir Nurettin konseri

PEYAMI SAFA

Evvelâ kendisi değil, ancak sesile tanıştığım bu san'atkarı, her türlü şahsi bağlardan ve dostluklardan uzakken de ne kadar alkışladım. Bu hayranlık duygumu yalnız konser salonlarında avuçlarımla değil, gazetelerdeki yazılarımla da kaç kere dışarıya verdim. On dört milyon Türk sesinin en süzgülü ve en güzel hulâsası yapan süzgeç, Münir Nurettin'in hançeresindedir. Milli ses, onda en kuvvetli ifade aletini bulmuştur. Bunu ilân etmenin zevkine bir kere daha yeniliyorum.

Fakat, son konseri vesile yapılarak, Türk musikisinin aslı seciyesile Münir Nurettin'in ses tekniği arasında münasebet üzerinde de bir kere daha durmak isterim.

Türk melodisi çok liriktir. İnsan ruhunun derin sarıncılarından dışarıya nazlı nazlı ve hafif hafif sızarken de, gürül gürül ve şarıl şarıl çıkarken de, onun karşısında mütebakk ve hoyrat bir garp tekniği bulunmamalıdır. Bu coşkun ve serazat akış, hor bir inzibattan ürker, deruni hamlesini kaybeder. Bazı içki âlemlerinde olduğu gibi, şüphesiz bu coşkunluğun, bu lirizmin, sulû ve yalılık bir edaya kadar tereddidi etmesinin için lâübali ve sırnaşık duyulara hâkim olan bir teknik ve disiplin lâzımdır; onun için, Münir Nurettin'in bazen kolalı gibi duran mazbut ve resmi sesi bizde hürmet uyan-dırıyor. Fakat, lâübaliyetten kaçarken samimiyeti de bırakan bu resmiyet, musikimizin lirik seciyesini oldukça zâfa düşürüyor mu?

Sesine arada bir garp musiki tekniğinin sert cimbrizmaları, men-generlerini, kıskacılarını tapan ve başboş nağmeleri sımsıkı tutarak inzi-batı sokan Münir Nurettin, bana öyle geliyor ki, biraz da alafrağacıları kazanmak istiyor gibidir. Bırakalım onları, onları bırakalım. Hepsi ya - vaş yavaş bize doğru geliyorlar, daha doğrusu kendilerine geliyorlar. Hatta yalnız bizim alafrağacılarımız değil, garp musikînası da bile. Gençde, bu süitunda, makalesinden bazı parçalar tercüme ettiğim Emile Vuillermoz, Mısır kongresi münasebetle orada verilen bir konserde, meşhur Arap muğanniyesi Ümmü Gülsüm Hanım dinledikten sonra, «Candide» gazetesinde ikinci bir makale daha yazdı. Bu vesile ile o makalede bir kaç satır okuyalım:

«Şarklı teganni ederken bir «not» üzerinde ısrar ediyor, onu uyuyor, he-siyor, biçiyor, işliyor, bağzının derinliklerinde tetiriyor, ona ancak se-zilecek kadar küçük, minimumu sar-suntılar veriyor. Bir Avrupa'lı için, inceliğin bu ifratı ekseriya bir muam-ma halinde kalır.»

Fakat muharrir, bir kere bu zengin his ve heyecan dünyasına alıştıktan sonra, kongrede bulunan bütün garp üstatlarını veç içinde nasıl kaldıklarını, kendilerinden nasıl geçtiklerini de ilâve ediyor. Hem o garp üstatları bizim Münir Nurettin'imizi dilmemedikleri halde!

Son konserde, Beyoğlu'nun çok kıymetli muzisyenlerinden biri, M. Andonyades, koridoru da yanına geldi. Musikimizin bu harikali kuvvetine, cazibesine meftun olmuştu. Mübalâğasız, titriyordu:

— Hayatında bu kadar beni kendimden geçiren bir musiki heyecanı duymadım. Burada bambaşka bir âlem var, bir şey var, anlatamam, hâlâ tesiri altındayım; bu adam (Münir) kasteditiyor, eşi bulunmuyacak bir san'atkar. Fakat bunlar birer canidirdir! Ne duruyorlar, gitsinler Avrupa'ya, gitsinler! Konser versinler! Dedi.

Ben buna yakın sözleri burada bulunan bir çok ecnebilere, Rus, Alman ve Fransız tanıdıklarından kaç kere, kaç kere dinledim. Bu tesir dairesi her gün biraz daha genişliyor ve Mısır kongresinde de karar virdiği gibi, musikimizi kendi an'aneleri içindeki tekâmül sahasından uzaklaştırmaya muhtaç değiliz, hayır! Biz, bize kâfiyiz. Hatta fazlamız vardır,

mirden büyük bir kolaylıkla bahsediyor, hiç biri tutmamakla beraber o gene gaipten haber vermekten dem vuruyordu...

Piyanonun başına Potugin'i deli divane eden ham elmas oturmuş, dalgın bir vaz ile parmakları akordu yokluyor, kendisi de mümmilâne etrafı süzüyordu...

İren bir divan üzerinde, bir tarafında Preks Koko, öbür tarafında Madam X. bulunuyordu. Bu X. güzellik baharı geçmiş.. vaktile maruf olan zekâsı durmuş, şimdî zahit olduğu kadar zalim olmakla maruf idi.

Litvinof'u görünce İren'e bir kıvılcık geldi, kalktı, delikanlı ya-nına geldiği zaman elini şiddetle tutup sıktı...

Görünür görünmez altın pullarla müzeyzen sıyah krepten bir rop gi-yinmiş ve bunların heyeti mecmuasının beyaz mat rengini daha ziyade canlandırmıştı.

istiyenlere verebiliriz.

Türk musikisi baştan ziyade kalbe yakındır. Daha ziyade kafa ve zihin mahsulü olan maddî ve sun'î garp musikisinden en büyük farkı budur. Şüphesiz onu yalılık ve iğrenç bir gö-nül hezeyanı halinden çıkarmak için «usul» dediğimiz klâsik ve an'anevî şartlardan asla uzaklaştırmamalı - yız, fakat milli tabiatına, sade ve çok derin beşeri samimiyetine dokunmak ister değil mi, aziz dostum Münir Nurettin? Fakat ben bunu yalnız sana değil, hepimize soruyorum: yoksa milli tabiatı senin ne kıskanç bir itina ile koruduğunu biliyorum; bilmeseydim, Türk musikisini konuş-tuğumuz yerlerde senin ismini bile ağzıma almazdım; fakat, velhasıl, şunu demek istiyorum ki ne tekniği, ne de nazmelerimizi fazla şımart-malıyız. İkisine de paylarını vere-lim.

Son konserde Mes'ut Cemil'in küçük Nihavent gezintisini minnetle andıktan sonra, gittikçe havret verici bir tekâmül gösteren Rusen Ferid'i bütün hızmımla alkışlamak isterim. Kemeçeden yepyeni şeyler doğur-mağa başlamadı. O küçüküçün sizin kabiliyetlerini aşacak kadar güzel sesler yaratıyor. Şu alafrağa özen-tilerinden kurtulması için beş vakit dua ettiğim Muhlis Sabahattin'in «Emine» ve «Kaval» havaları ne en-fes seylerdi. Muhlis'in bir çok eser-leri gibi küçük harikalar. Fakat o güzel koşum nedir? Bazı talât Türk lâhınlı ile işlenmiş olmasınna rağmen o alafrağa medet çekmeler nedir, üstât? Rica ederim, bazı eser-lerine tek gözlük taktirmaktan vaz-geç. Bu işi garplılara bırak, ancak, bunu onlar güzel yapabilirler. Senin dehan, Muhlis, halis muhlis Türk'tür.

Güzel şarkıların bestekârı Artaki Efendi, kanunun tellerini fazla yulu-yoru, belki de heyecan sevkile, diz-lerinin üstündeki mahlûkun saçlarını fazla çekiyor. Adeta Mes'ud'u ve Ru-sus'u duymaz oluyordu. Bilmem? Belki de bu kusur benim samiyama aittir. Her şeyi söylemiş olmak için bunu da ilâve edip keseyim.

PEYAMI SAFA

Hamiş: Nurullah Ata Beyin Mil-liyet'te Türk dili mes'alesine dair yazdığı makaleyi ve bunun gibi dil bahsine karışan diğer yazıları «aktö-lite» nin müsaadesi nisbetinde cevap-sız bırakılmayacağı.

100 kızıl Rus

Harbin'de hapis ve işkence içinde...

Moskova 7 (A.A.) — Kaba-rovsk'tan bildirildiğine göre mevhum ithamlar altında 100 kadar Sovyet tebaası Harbin'de tevkif olunmuştur. Mevkûflara Japon jandarması ve Çin'lilerin hizmetinde bulunan beyaz Rus'lar tarafından işkenceler yapılmaktadır. Bunnuna bütün mahallüleri sıkılmakta ve pranga vurulmakta-dir. İşkence bilhassa Japon zabıtası tarafından yapılmaktadır. Mevkûflar evvelâ Japon konsoloshanesinin bodrumunda istişvap edilmekte ve ondan sonra Çin zabıtasına teslim olunmaktadır. Mevkûflar bu gayri insani muameleleri protesto için açlık grevine başlamışlardır. Açlık gre-vi haberi şüyy bulmaması için mat-buata yapılan sıkı tembihlere rağmen bütün Harbin'de yayılmıştır. Japon zabıtası açlık grevini durdur-mak için yaptığı bütün gayretlerin boşa çıktığını görerek mevkûfların başı tutulduğu şeraiti hafifletmiş-lerdir. Mevkûflar bunun üzerine tek-rar yemeğe başlamışlardır. Sovyet jeneral konsoloso Sovyet tebasının tevkifini ve işkenceye tâbi tutulma-sını mahallî hükümet nezdinde şid-detle protesto etmiş ve bu keyfiyet-ten şark vilâyetinin mahallî hüküme-tini mes'ul tutmakta olduğunu ilâve etmiştir.

HEM NALINA MIHINA

Siyasî suikastçilikte tereddidi

Bir Rus mültecisi, Fransız Reisi - cumhuri M. Doumer'i öldürdü. İnsan öldürmek zaten menfur bir cinayet iken bütün bir milleti temsil eden bir Reiscumhuru öldürmek iki kat menfur bir cinayettir. Bu Rus'ın kurşunları yalnız zavallı M. Doumer'e değil; Fransız milletine de tevch edilmıştır.

Sonra, kendi memleketinden kaçmağa mecbur olan bu canî, sığındığı memleketin, uluvvücenabına deha-let ettiği milletin Reiscumhurunu öldürmekle yalnız katil değil, nan-kör olduğunu da isbat etmiştir. Cür-münün hiç bir sebep ve manası olma-ması ise bu caniyi kan dökmekten zevk alan yurtçı bir hayvan menzi-lesine indiriyor. Fransa, Sovyet Rus-ya'ya hücum etmediği için, Fransız Reiscumhurunu öldüren bu Rus, senelerdenberi sinesinde yaşadığı Fransız milletinin misafirperverliğine ve âlicenaplığına da hürmet etmediği gibi beyaz saçlı, muhterem bir ihtiyarın kanına da acımamıştır.

Bu herif, on binlerce beyaz Rus'un hayatını kazandıysa Fransa'da, Reiscumhuru öldürmekle kendi millettaş-larına, kendisiyle aynı siyasi akide besleyen Rus mültecilerine de suikast yapmıştır. Fransız hükümeti, elbette haklı bir infial ile, bir çok beyaz Rus'u hudut haricine atacak, Fransız milleti de bir çok işlerde kullan-dığı beyaz Rus'ları kapı dışarı ede-cekler.

Görüldüğü ki katil, attığı kurşun-larla, bir değil, bir kaç cinayet bir-den işlemiştir.

Şimdiye kadar bu çeşit suikastlere aynı bir intikam mahiyeti verildi. Katiller, ekseriya, kurbanları hak-kında milletine yaptığı fenalığın cezasını kendim vermek isterdim der-lerdi ve hatta bazen - haklı haksız - milli kahraman payesine yükselir-lerdi. Bu katil, daha menfi bir dü-şünce ile hareket etmiş; Fransa; Sov-yet Rusya'ya hücum etmediği için Fransız Reiscumhurunu öldürmek gibi manasız bir cinayet, bir suikast yapmıştır. Anarşistlikte, faşistlikte, siyasî suikastçilikte tereddidin bir derecesi görülmemiştir.

Misafir Kraliçeler

Bir kaç gündünberi şehrimizde bu-lunan Romanya ve Yugoslavya Krali-çeleri Hazeratı dün öğleden evvel Arnavutköy'ündeki Kız Kollajine ve öğle-den sonra da camileri ziyaret etmiş-lerdir.

Kraliçeler Hazeratı önümüzdeki salı günü vapurla ve Köstence tarikle Bük-ref'e gideceklerdir.

KARILERİMİZE KOLAYLIK: Aylık abone

Hususile vilâyetlerdeki bir çok karilerimiz gazetelerinin munta-zaman kendi adreslerine abalı-mek için bizden bazı kolaylıklar is-temektedirler. Bu aziz karilerin arzularını yerine getirmek üzere Cumhuriyet için aylık abone usulü itihaz etmeğe karar verdik. Ay-lık abone bedeli yalnız

150 kuruş...

tan ibarettir ve tabii peşin olarak gönderilmek lazımdır.

Bu usul idarece fazla mesaiyi icap eden külfetli bir meşgale ol-duğu için abonelerinin inkıta uğ-ranamaması istiyen karilerimizin paralarını idareye vaktinde yeti-şecek veçhile döndermekte devam etmeleri iktiza edecektir.

yecek ve yiyecekmiş gibi bakıyordu. İren imdada yetmişti. Gayet ma-hirane bir hareketle onu kapıya ya-kın bir köşeye soktu. Aynı zamanda kendisinin de arka tarafından pek yakınında bulunuyordu. Ona her lâ-kırdı söyledikçe boynunu döndür-dü mecbur kalyor, bu suretle Litvinof ta her defasında onun boy-nununu can veren münhanilerini sey-re-derek gözleri kamaşıyor ve saçlarını ona has kokusunu alarak gasy olu-yordu...

Derin ve sakit bir minnet ifadesi İren'in çehresini bir an terketmişti. Bunda aldanmak imkânı yoktu; o, minnet ifadesiydi... Buna karşı o da sadetten... sevinçten titriyordu...

İren ona mütemadiyen «peki bun-ları nasıl bulursun?» demek ister gibiydi. Litvinof onun gözlerinden sualı, bilhassa biri bir münasebet-sizlik yaptığı, yahut abes bir söz sağ-maladığı zaman, aşkâr olarak duyu-yordu; bu da az vaki olmuyordu...

Mabadi var

DUMAN

Muharriri İ. Turgenyev Mütcerimi Haydar Rifat

— 14 —

Litvinof, İren'in dairesinde büyük-çe bir kalabalıkla karıştı. Bir kö-şede oyun masası başında, mahut kuskul yemeğinde gördüğü ceneral-lardan üçü vardı: Şişko, hadit mizaçlı ve mülayim cenerallar; oyuna kendilerini tamamen vermişler; kadından, kızdan, etraflarındaki hay huy-dan tamamen bihaber, mütemadi-yen oynuyorlardı.

Bir kâğıt vesileri vardı ki, dün-yanın en mühim ve en ciddi bir işini görüyorlar.. vatanlarına ait en mühim ve hayati bir vazifeyi, en büyük bir itina ile ifa ediyorlar zannolu-nurdu; benliklerinden o derece in-sıraf etmişlerdi. Sahiden devlet ri-

Hikâye

Güzel kadının, hırsızın ve bir kutu kibritin hikâyesi

Geçen kışın berbat bir günü idi. Bilmem nereden hatırıma geldi, Galata'daki meyhanelerden birine girdik. Kalabalık. Rakı, bira, meze kokuları birbirine karışmış. Sigara dumanı etrafı kalın bir sis tabakası gibi kaplamış.

İlk kadecten sonra, biraz ötede oturan bir kadına gözüm takıldı. Arkadaşıma:

— Bak, dedim, ne kadar Peyman'a benziyor!

Bu sözüm üzerine, yanı başımızdaki masada oturan kanlı gözülü, yanakları traşlı, suratı meyhanetsiz adam bana doğru eğildi:

— Altın diş Peyman'dan bahse diyorsun değil mi?.. Muhakkak olacak. Karşıdaki kadın sahidne de ona benziyor.

Kara tırnaklı, nasırlı, katil parmaklı ellerini sıktı. Kapkara yumruğunu masaya dayadı. Benim cekeyim durduğuma, arkadaşımın hayretine aldırış etmedi. Anlatı:

— Ne kâfir kadındı o!.. Bana öyle bir madik oynadı, deme gitsin!.. Tam altı ay kodeste yattım!.. Ama dargın değilim... Kabhenin kızı iyi yaptı. Yakayı ele verdim ama, pardon da dedim. Hele bir dinle de bak...
 Beş altı sen evveldi. O zaman orada burada kaldırımıcılık yapar, kolay açılır kapı buldum muştu içeri dalardım. Ne yaparsın, ben yıldızama güvenirdim. Fırsat kaçmazdım. Çeridenkten yetişmeyim, bu işe beş yaşından başladım. Bu iş içinde büyüdüm. Hırsızlık babama babasından kalmış. Bana da babamdan miras kaldı.

Peyman o zamanlar daha büyümemişti. Parmasına elmas yüzük, kulağına parlanta küpe, boynuna inci gerdanlık takmıştı ama, henüz Şişli'ye taşınmamıştı. Lâleli'de, yangın yerinde, iki katlı küçük bir evde oturuyordu.

Bir gün ona yolda tesadüf ettim, gözümü kestirdim. Ama kendisini değil ha, kimsede gözüm yoktur. Elmasları gözümü kestirdim. Takımı takıtrı. Peşine düştüm. Evi öğrendim. Ertesi gece maymuncuğu uydurup içeri daldım. Yukarı çıktım. Etrafı araştrırdım. Ortada yalancı taş bile yoktu. Elbise, şapka, manto... Bunlar vız geliyordu... Elmaslara göz koymuştum ben. Kahbe takıp takıtrıp sinemaya gitmiş olacaktı.

Nerede ise gelirdi. Bekliyeciğim. Perdenin arkasına bürüldüm, Bekledim.

Yarım saat mi desem, üç çeyrek saat mi!.. Neden sonra sokak kapısının açıldığını duydum. Merdivenlerde ayak sesleri işittim...
 Odaya girdi. Perdeyi azıcık aralayıp baktım. Evvelâ karanlıkta bir gölge gördüm. Sonra bir kibrit çakıldı!.. Lâmbaya yaklaştı. Şişesini çıkardı, tam fitili yakacağı zaman kibrit söndü.

Kendi kendine söylendi: — Allah belâsını versin!.. Şu evde hâlâ elektrik alamadılar. Kutum dada başka kibrit yok. Aşağı inmeli.

Perdenin arkasında gülümsedim. O çıktı. Tekrar merdivenden ayak sesleri duydum.

Artık kararımı vermişim. Beş dakika sonra gelecekti. O zaman derhal fırlıyacak, üzerine atılacaktım... Kibritin ışığında parmaklarında pırıldayan yüzükleri görmüşüm... İşim işti...

Birden aşağıda bir gurultu oldu. Merdivende ayak sesi değil, ayak sesleri duyuldu... Bir müddet kırıncıdanacak vakit bulamadım. İçeriye Peyman ile beraber iki polis bir bekeçi girdi. Kapana tutulmuş fare gibi yakama yapıştılar. Kahhenin kızı!.. Odaya girip kibriti çakınca, perdenin altında kunduralarının uçlarını görmüş... Korkudan kibrit sönmüş... Eğer başka bir kadın olsaydı, çaktır, düşüp bayılırdı. O tınamdı. Beni tuzağa düşürmek için kendi kendine söylendi ve kibrit almak bahanesiyle aşağı inip devriye çağır...
 — Ama darılmadım. Böyle afilî açmazlara bayılırım. Altı aya mahkûm oldum. Hapisten çıktuktan sonra onu uzaktan görmek için arardım. Bulamadım. Şişli'ye taşınmış. Orası mıtakam haricidir... Gidemem. Ama yaman karindı.

Sustu. Omuzlarını gerdi. Ayağa kalktı.

— Müsaadenizle, dedi, vakit hayli geçikti. Şöyle bir kocaçan vurulum... Ha, unuttaktım. Eğer Peyman'ı görürsek olursanız, bunu tarafımdan kendisine verin. Malımı iade ediyorum.

Ve masanın üzerine bir kutu kibrit attı, koltuklarını kabartarak, şıpıtıklarını sürüyerek çıkıp gitti.

SELÂMI İZZET

VUKUAT

Garip bir kaza

Madam Koli isminde 60 yaşında bir kadın evvelki gün Şişhane'deki apartmanında sofrla hazırlamakla iken müzazenisini kaybederek masanın üzerine düşmüş, bu sırada masada bulunan sivri bir bıçak Madam Koli'nin bileğine saplanarak damarlarını kesmiştir.

Madam Koli baygın bir halde hastaneye götürülmüştür.

Müteferrik Bulgar misafirlerimiz

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Bulgar Darülfünunu tarih ve coğrafya muallimleri bu sabah memleketlerine dönmek üzere şehrimizden ayrılabacaklardır.

Misafirlerimiz Edirne'de de bir gün kalacaklardır.

Bir Bulgar profesörünün konferansı

Sofya Darülfünunu Hukuku Amme Müderrisi ve Balkan konferansı Bulgar milli grubu sabık reisi profesör M. İstefan Kirof, dün, saat 12 de İstanbul Darülfünunu Hukuk Fakültesi konferans salonunda bir konferans vermiştir. Hukuk Fakültesi müderrisleri ve talebeleri bu konferansa hazır bulunmuşlardır.

Samilere Fakülte Reisi Tahir Bey tarafından takdim olunan profesör M. İstefan Kirof Bulgar kanunu esaslarının ana hatlarını, menş ve tekâmül tarihini anlatmış ve son şeklinin diğer Avrupa milletleri kanunu esaslarıyla mukayeseliyi yapımıştır.

Hukuk Fakültesi Hukuku Esasiye Müderrisi Ahmet Mithat Bey de profesörün sözlerini türkçeye tercüme etmiştir. Bulgar profesörü bugün de bir konferans verecektir.

İzmir'li futbolcular gittiler

İzmir'li futbolcular dün şehrimizden İzmir'e müteveccihen hareket etmişlerdir. Futbolculardan yalnız Fahri, Namık, Asım Beyler bir müddet için şehrimizde kalmışlardır.

Ticaret müdürleri arasında

Bursa Ticaret Müdürlüğü Mes'ut Bey Trabzon'a, Trabzon Ticaret Müdürlüğü Necdet Bey Bursa'ya nakledilmişlerdir. Kayseri Ticaret Müdürlüğü Bihan Bey vekâlet emrine alınmıştır. Yerine Konya Ticaret Müdürlüğü Ekrem Bey tayin olmuştur.

Mersin Ticaret Odası Başkanı Haydar Beyin İktisat Vekâleti Neşriyat Müdürlüğüne tayini kararlaştırılmıştır.

Türkiye Tıp Encümeninde

Türkiye Tıp Encümeni beşinci milli Türk tıp kongresi hazırlıklarda başlanmıştır. 1933 senesi Eylülünde Ankara'da toplanacak olan kongre de müzakere edilecek olan Türkiye'de ematüfelyat için müderris muavini Sedat, Dr. Osman Şerafettin, Sihat Vekâleti mütehasıslarından Dr. Ziya Beyler ve madden sulhi kaplıcalar ve devai tıbbat mevzularına müderris Akil Muharrem ve Sihat Vekâleti hıfzıssıhha umum müderrisi Dr. Asım İsmail Beyler raporları intihap edilmişlerdir.

Türkiye Tıp Encümeni 1932 senesi idare heyeti reisliğine müderris Dr. Ziya Nuri Paşa, ikinci reisliğine, müderris Dr. Kadri Raşit Paşa, umumî kâtipliğine, müderris muavini Fahrettin Kerim Bey, veznedarlığına, muallim Niyazi İsmet, kâtipliğine Dr. Hasan Vasıf, azalığına muallim Salâhattin Mehmet Beyler seçilmişlerdir. Geçen kongreye ait zabıtların tab'ı ikmal edilmiştir.

İktisat talebesinin tenezzülü

Yüksek İktisat Mektebi Talebe Cemiyeti gelecek cuma için Bentlere bir tenezzül tertip etmiştir. Tenezzülte mektebin müderrisi ve müderrisleri de bulunacaklardır.

Tenezzülde esnasında Yüksek Orman mektebi de ziyarete olunacaktır.

Nişanlanma

İmar Yurdu sahip ve müesseslerinden inşaat müteahhidi Emin Beyfendi kerimesi Müzahher Hamla Tıp Fakültesi tedavî seriyat ve farmakodinami müderris muavini doktor Ahmet Süheyli Bey yine nişan merasimi yapılmıştır. Tarafların saadetler temenni ederiz.

Saracoğlu Şükri Bey

Dün Paris'e hareketi mukarrer olan sabık Maliye Vekili Saracoğlu Şükri Bey, çocuğu birdenbire hastalandığından seyahatini bir, iki gün için tehir etmek mecburiyetinde kalmıştır. Şükri Bey, çocuğu indei ahiyet ettikten sonra Paris'e giderek aldığı son talimat dairesinde hâmilere müzakere ve temaslara devam edecektir.

Dün raporun müzakeresi sırasında gene bu mevzu avdet edilmesi kararlaştırıldı.

Nakiye H. ve rüfeka tarafından verilen yeni bir takdir okundu. Bunda da; büyük Sina'sının bakıyeye izamının Sraseriv'lerdeki yıkık kabirlerinden alınarak güzel bir kabir inşa edilmiştir. Müzakeresi makamın huzur ile gelecek celseye bırakıldı. Yarın içtima edilmek üzere müzakereye nihayet verildi.

M. Dumer öldü, Fransa büyük bir matem içinde...

Katil, cinayeti Fransa'nın Rusya'ya husumetini takviye için yaptığını söylüyor

(Birinci sahitfeden mabattı)

tesna olmak üzere bu sabahki gazeteler, katil Gorguloff'un hareketini merhumun delilğine atfetmekte ve bu hâdiseden intihap mücadelesi için istifade kıyam tecrübesinde bulunmamaktadırlar.

Gazeteler, M. Doumer'in katil dolayısıyla hâsıl olan derin heyecanı ve halkın azim infialini ehemmiyetle kaydetmektedirler.

Bütün gazeteler, sevimli, herkesin hürmetine mazhar ve harpe evladını vermiş bir baba olan M. Doumer'in firkaların fevkinde bir şahsiyete sahip olduğunu beyan ve bu itibarla sedit husumetler uyandırmamasını imkân bulunmadığı hususuna nazari dikkati celbetmektedirler.

M. Leon Blum, Populaire gazetesinde bu cinayeti sosyalistler namına takbih etmektedir.

Petit Journal gazetesi diyor ki: Bir mecnunun müferit bir hareketine karşı hiddet etmeğe imkân yoktur, kederinde Fransa'nın heyecanlı tekrimatına hiç bir adı ihtiras karşılıklıdır.

Paris rus kahveleri önünde nümayişler yapıldı

Paris 7 (A.A.) — Gazeteler, dün Moutparrasse'da meşguliyetleri pek de malûm olmayan bir takım Rusların devam etmekte oldukları kahvelerin önünde bir takım nümayişler olmuştur.

Zabita, bu kahvelerin civarında yapılan toplanmaları dağıtmak için müdahale etmiştir.

Parlamento tatili olmak münasebetiyle pek az meb'usun dolaşmakta olduğu meclis koridorlarında Fransa toprağına cenabları tarafından pek çok cinayeti irtikâp edilmiş olduğu ehemmiyetle kaydedilmek ve âcilen tasfiye ve himaye tedbirleri ittihazını derhâlde icap edip etmiyeciği cayı sual görülmektedir.

Suikastin aktisleri - taziyetler

Cenevre 7 (A.A.) — M. Doumer'e yapılan suikast haberi, Cenevre'ye milli müdafaa komisyonu müzakeratta bulunduğu bir sırada gelmiştir.

Alman mürahhassın teklifi üzerine, teveccüh ve hürmet alâmeti olmak üzere celse tatil edilmiştir.

Londra 7 (A.A.) — M. Doumer'in vefatı, müşarünileh hakkında yüksek bir hissi takdir beslemede olan İngiliz siyaset diplomasi mehafilinde büyük heyecana bais olmuştur. Bütün İngiliz milleti bu hâdiseye nefretle karşılasmıştır.

M. Lloyd George, tab'an halim ve selim olan M. Doumer'e karşı bir husumet beslenmemesini bir türlü izah edememektedir.

M. Lansbury, M. Doumer'in yalnız Fransa'nın değil, fakat bütün dünyanın büyük bir hâdimi olduğunu söylemiş ve müşarünilehin ziyatın sulh me'selesi ve beynelmil hüsnü niyet için büyük bir ziyân teşkil ettiğini ilâve eylemiştir.

İngiltere Kralı, M. Doumer'in vefatı haberini alır almaz Paris'teki Büyük Britanya sefaretine kendi namına Madam Doumer ile M. Tardieu'ye ikinci bir hürmet ve taziyet mektubu göndermesini emretmiştir.

Londra 7 (A.A.) — Sıhhi vaziyeti gittikçe düzelmekte olan İngiliz Başvekil M. Makdonald, M. Doumer'in vefatından malûmattan olur olmaz Madam Doumer'e şahsen beyan taziyet etmiştir.

M. Snowden, bütün Fransız milleti hakkında izharı hürmet ederken demiştir ki:

«Bu suikast yalnız canivane olanından değil, aynı zamanda vâhiliğinden dolayı da beni isyana sevk ediyor.»

Ağle ihtimal M. Doumer'in cenaze merasiminin icra edileceği gün me'sadif olmak üzere Londra'da ruhani bir âyin yapılması için hazırlıklara başlanılacaktır.

M. Doumer'in hayatı

Paris 7 (A.A.) — 77 yaşına girmiş olan Doumer, vaktile hukuk tahsil etmiş ve meb'usan meclisi reisi Floquet'in kâtipi olmuştu.

Müşarünileh, bilâhare meb'us olmuş ve 1897 tarihinden 1902 tarihine kadar Hindi Çini valii umumîliğinde bulunmuştur.

Müteveffa 1902 de tekrar meclise avdet etmiş ve 1905 ten 1906 ya kadar meclis reisliğine ifa etmiştir.

Doumer; 1912 de Korsika'dan âyan meclisine za intihap edilmiş ve o zamandanberi mekviini muhafaza etmiştir.

Doumer, 1917 senesi ile 1926 senesi arasında müteaddit kabinelerde bilhassa Maliye Nazırı olarak bulunmuştur.

Reisicumhur intihap edildiği zaman âyan riyasetinde bulunmakta

RADIO

Bu akşamki program

İSTANBUL:
 18 Gramofon - 19,30 Bedaylı musikiye heyeti - Müteakiben Ajans haberleri, doğru saat - 20,30 Faust operasının İstanbul radyosu stüdyosunda temsili (gramofonla) - 21 Stüdyo saz heyeti - 22 Tango orkestrası:
 1 — Bleib Mir trew.
 2 — Vivalta Mira.
 3 — Angustia.
 4 — Pa ba berra.
 5 — Piedat.
 6 — Dulce Membre.
 7 — Abandonada.

BÜKREŞ:
 18,05 Hafif musiki konseri - 20,05 Konferans - 20,45 Gramofon - 21,05 (Sirk presesi) Kalkanın opereti.

BUDAPESTE:
 19,25 Tsigan musikisi - 20,15 Konferans - 20,45 Orkestra konseri - 21,45 Konser - Müteakiben havadisler - Daha sonra Tsigan musikisi ile Macar halk havaları.

PARİS (Eyfel kulesi):
 19,50 Çocuk saati - 20,20 Hayadisler - 20,50 Muhtelif - 21,35 Orkestra konseri.

PARİS (Radio - Paris):
 18,50 Gramofon - 19,50 Konser - 20,50 Gramofon - 21,50 Müzik hol, şarkılar.

VARŞOVA:
 17 Çocuk saati - 17,25 Gramofon - 18,20 Konferans - 18,50 Hafif musiki - 20,30 Gramofon - 21,20 Halk konseri - 23 Edebi konferans - 23,15 Şarkılar - 23,45 Havadisler - 24,05 Dans musikisi.

ROMA:
 18,05 Salon musikisi - 21,10 Gramofon - 21,35 Konser - 24 Son havadisler.

BELGRAT:
 17,05 Gramofon - 18,05 Sıhhi konferans - 18,35 Dans musikisi (gramofonla) - 20,05 Korsakov'un, Rahmaninof'un ve Çaykovskinin eserlerinden şarkılar - Müteakiben spor havadisleri - 20,35 Konser - 23,05 Aksam konseri - 23,45 Cazbant.

PRAG:
 18,55 Gramofon - 19,05 Bize'nin (Dja Milah) isimli bir perdelik operası - 20,05 Şarkı konseri - 21,05 Spor havadisleri - 23,05 Bratislava'dan nakli.

Gülhanen müsameresi

Gülhanenin 932 senesi onuncu müsameresi 8/5/32 pazar günü saat 17 de başlayacağından müteakiben meklesetlaştıran teşrifleri rica olunur.

Yeni eserler:

Demiryollar mecmuası
 1 Mayıs 1932 tarih ve 87 numaralı Demiryollar mecmuası intihap edilmiştir. Bu mecmuada meklemektizin büyük servet mambal olan linyit kömürlerinin iş-mendifer, vapur ve sair sabit ve seyir mahuarik malmazede kullanılmaları hakkında çok kıymetli bir etüd vardır. Bun-dan başka mecmuada müderris bulunan yirmi müteallif yazılar arasında yal-nız şimendiferleri değil, bütün ilim ve fen erbabını ve yüksek mektep müdavi-m-rini yakından alâkadar eden iktisadî, iç-timal ve fenni bir çok malûmat vardır. Dört buçuk formalk ve cidden zengin ve nefis mecmuayı karilerimize tavsiye ederiz.

idi. Ve bu makama 1927 senesinde gelmiştir.

Müteveffa, umumî harpte 4 çocuğunu kaybetmiştir.

Kendisi bir çok kitaplar yazmıştır. Bu meyanda Hindi Çini'ye ait olanları da vardır.

Suikast esasından bileğinden yararlanmış olan Claude Farrère, eski bir bahriye zabiti ve Akay'sı Sark'a ait bir çok eserlerin müellifidir.

13 ün şeameti

M. Pol Doumer geçen senenin 13 haziranında intihap olunmuştur ve Fransa'nın 13 üncü cumhur reisi-dir.

Taziye telgrafları

aris 7 (A.A.) — Hükümdarlar ve devlet reislerinden Eliza sarayma taziye telgrafları yağmaktadır. M. Hindenburg, M. Mussolini, M. Grandi, M. Stimson şahsen de taziyette bulunmuşlardır.

İtalya hükümeti, umumî müesseselerdeki bayrakları yarıya indirilmesini emretmiştir.

Cenevre'de heyecan çok büyüktür. Terki teslihat konferansı komisyonlarının celseleri matem alâmeti olmak üzere tatil edilmiştir. Konferans reisi M. Henderson'a Cemiyeti Akvam kâtipi umumisi M. Drumond, Başvekil M. Tardieu'ya telgraflarla teessürlerini bildirmişlerdir.

M. Tardieu'nün millete beyannamesi

Paris 7 (A.A.) — M. Tardieu, Reisicumhurun katli münasebetiyle, hükümet namına Fransız milletine hitaben şu beyannamesi neşretmiştir:

«Bütün Fransa hayret ve derin bir teessür içinde kalmıştır. Fransa, bütün hayatını hizmetine hasreden ve dört evladını da kendini müdafaa için feda eden bu yüksek ihtiyar ölümüne ağlamakladır. Bizzat şeref meydanında gelen kocasının bu sabah hastanede gözlerini kapıyan elemde dulan önünde hürmetle eğilmektedir. Devlet reisini her halde temenni edeceği şekilde sü-künet ve vakar ile taziz edelim. Yarın meklemet müessesillerini intihap eden-cek ve salı gününe de milli meclis Reisicumhurunu tayin eyleyecektir. Perşembe günü Paris halkı Paul Doumer' Eliza'dan Pantona götürecektir. Fransa büyük bir hizmetkârın hatrasında kanu-nunun tabikından elemi ve birliğini ten-yit etmeği bilecektir. Yaşasın Fransa, yaşasın Cumhuriyet.»

Şehir Meclisinde münakaşalar

(Birinci sahitfeden mabattı)

alkış eden me'selelere temas etmemiz. Bence alınması lâzım gelen tedbirler hatta geçikmiştir. İhmal edilen nokta mürakabe vazifesidir. Muhtittin Bey Belediye başkanlığına vazifesini yaptığını kani olabilirler. Fakat benim de aynı kanaate istikrar etmekliğim icap etmez. Halk üzerinde de Belediye'nin lâiykile vazifesini yapmadığı kanaati hâsıl olmuştur. Geçenlerde ekmeç fiatları mevzuu bah-solurken mevcut nerh şeklinin bu-günkü ihtiyaca uygun olmadıği söy-lendi. Belediye'nin üç, dört sene ev-el kabul eylediği köhne bir sistem ekmeç fiatlarının fazlalığına sebebiyet veriyorsa bunu değiştirmek lâ-zımdır. Bu da vazifeleri icabdır. Ekmeç böyle olduğu gibi ete böyledir. Bir aralık 120 kuruşa kadar satıl-mıştır. Şeker me'eslesinde bizim is-tediğimiz şu idi: Ticaret müdiriyeti şekere nerh koymuş, Belediyeden bu-nun mürakabesini istemiş, İktisat müdiriyeti bunu kabul etmiyerek «ben-nim vazifem değil» demiş. Bu yüz-den şeker mahalle aralarında altmış kuruşa kadar satılmaktadır. Şekerin havayıcı zaruriyeden olmadığını söy-lemek buradaki arkadaşların malû-matını inkâr etmek demektir. Son tanzim edilen endeksenler de gös-termektedir ki hayat pahalıdır» dedi.

Muhtittin B. cevap veriyor
 Muhtittin Bey cevap verdi:
 «— Belediye reisi «şeker havayıcı zaruriyeden değil» dememiştir. Be-lediyeyi reisi aklını kaybetmiş de-ğildir. Ben; «şeker havayıcı zaruriye-den değildir» şeklinde umumî cevap-ları veririm nasıl anlaşılır» dedim. Bu gazetelere yanlış geçmiştir. Etem İzzet Bey gazeteci lisanile hücum ediyor. Binaenaleyh; evvelâ bunu bertaraf edelim. Nerh sisteminin köhneliliğinden bahsediyorlar. Biz u-sulün eskiliğine değil, nafî olup ol-madığına bakarız. Nafî olduğu tak-dirdede eski de olsa tatbik ederiz. Mu-rakabe gelince; neyi mürakabe etmiyoruz? Satılan şeylerin cinasını mi, fiatını mı, nefasetini mi? Bunu tayin etsinler, rakamla cevap vere-lim.»

Gazetecilerin lisanı ayrı mıdır?
 Burada Refik Ahmet Bey söz aldı:
 «— Muhtittin Bey; mürakerenin gazetelere yanlış geçtiğinden bah-settiler. İzahat gazetelere yanlış ak-setmiş olabilir. Fakat aradan bir kaç gün geçmiş olmasına rağmen bu-nun Belediye tarafından tekip edilmiş ol-ması bu kanaati hâsıl edebilir. Bir de Etem İzzet Beyin kendilerine

SİNEMA

Haftanın yeni filmi ve artistleri

Bu hafta sinemalarda hep eski filimler var

Sükût!

Elhamra'da

1931-32 mevsiminin sonu yaklaştı. Bundan dolayı bir çok sinema salonları fiatlarını indirip ikinci vision filmler koydular. Bu hafta yalnız Elhamra sinemasında yeni bir film geçiyor: Sükût!

Sükût, harici manzaraları hemen hiç mevcut olması itibarile tam bir tiyatro piyesi şeklini arzeden bir faciadır.

Korkunç bir hapisane hücre sindeyiz. Cim isminde bir mahkûm, hakkında verilmiş olan idam kararının icrasını bekliyor. Fakat halinde kendisini bir başkasının uğrunda feda ettiğini gösteren bir tevekkül var. Maamafih bu sırrını kimseye söylemiyor.

Nihayet dini merasimi ifa için gelen papazın tekrar tekrar verdiği teminat karşısında feci sergüzeştini anlatmağa razı oluyor:

— Yirmi sene evvel Norma isminde genç bir kız sevmiştim. Bu kız bana olan muhabbeti yüzünden ailesini terk ederek kaçmıştı ve hâmile kalmıştı. Onunla evlenebilmem için şüphesiz para lâzımdı. Bu parayı birinden çaldım. Polisler parayı Norma'nın odasında buldular. Zavallıyı mahkûmiyetten kurtarmak için bu şikâyetini geri alması mukabilinde Mollî ismindeki meyhaneci kadını evlenmeği kabul ettim.

Düğün hazırlıkları yapılırken Norma hapisten çıkıp geldi. Vaziyeti görünce bu fedakârlığı niçin ihtiyar ettiğimi bilmediği için izzeti nefsinin korumak için ani surette gidip Fil Powes namında bir gazeteci ile izdivaç etti. Ben bundan büsbütün meyvâ oldum. Mollî'yi de yüzüstü bırakarak memleketten çıkıp gittim.

Ancak yirmi sene sonra tekrar buraya döndüm. Bir gün bazı marifetler yaptığım bir panayırda genç bir kıza tesadüf ettim. Yavrucak tipki Norma'nın modeli idi.

Tahkikat yapınca en sürümlü gazetelerden birinin sahibi Fil Powers'in kızı olduğunu öğrendim. Yani benim kızım. O sıralarda bir arkadaşımınla beraber oturuyordum. O da vaziyeti anlamış. Bavalımdan vaktile Norma'nın bana yazmış olduğu mektupları çalarak gidip Fil Powers'ten para istemeğe kalkmış. Tabii bu işe mâni olmak için koşup mes'eleyi Fil Powers'e haber verdim. Kızım da yanımızda olduğu halde bütün hakikati açıkça anlattım. Şantaycı da o sırada geldi ilk zamanlar uydurduğu yalanlara sâkladığımız yerde tahammül ettim. Fakat bir an geldi ki kendimi tutamayıp herifin üstüne saldırdım. Biz boğuşurken kızım şantajcıyı vurdu.»

İtiraf son noktasına geldiği vakit bunu dinliyen adamın papaz olmadığı, bilâkis Cim'in ağzından lâkırdı almak için böyle bir hile tertip edildiği anlaşılıyor. İş tekrar mahkemeye düşüyor. Genç kız beraet ediyor. Cim de kızın istikbalini içkâk etmek, saadetini bozmadık için tekrar uzaçlaşp gidiyor.

Facianın bütün yükünü yüklenmiş olan Elive Brook Cim'i şimdiye kadar kazandığı şöhret ve gösterdiği muvaffakiyete lâyık bir meharetle temsil ediyor.

Filimde hapisanenin takdimi, senelerin geçişi safhaları orijinaldir. Şehrimizde ilk görülen artistler oldukları için mesleki ve hususi tercüme hallerini aşıya yazdığımız Peggi Şanon'la Marjorie Rambeau de Norma ile kızını ve meyhaneci kadını iyi oynuyorlar.

Peggi Şanon

Peggi Şanon «Peggi Shannon» Paramunt kumpanyasına Klara Bow'un yerine kaim olmak üzere girmiştir. Çünkü Peggi de Klara gibi kızıl saçlıdır. Sesli olarak «Sükût!» ten maada iki film daha çevirmiştir. Peggi de diğer bir çok sesli sinema artistleri gibi tiyatro mesleğinden yetişmiştir. Çok küçük yaşta sahneye intisap ettiği ve çabuk yükseldi. Hollywood'a geldiği vakit «Esrarlı ses» filminde başrolü oynayacak olan Klara Bow'un yeri boştu. Derhal orası için angaje edildi. Bunu «Sükût!» ve «Reno Yolu» takip etti.

Peggi Şanon bu âli mektep mezunudur ve Ziegfeld revüsünün kız-

Elive Brook ve Marjori Rambo «Sükût!» filminde

Peggi Şanon

ları içinde nazari dikkati celbederek sıvırlmıştı.

Evvelâ musiki komedilerde şöhret kazanmış, sonra facia şubesine geçmiştir.

Peggi aslen İrlanda'lıdır. Saçları kızıl, gözleri mavi, boyu orta, sesi tatlıdır. Bir çok eşyadan koleksiyon yapmasını sever. Kinjor Rambo'nun saçları sarı, boyu orta, gözleri mavidir.

Marjori Rambo

Marjori Rambo «Marjorie Rambeau» Amerika'nın en büyük komediyelelerinden biridir. İlk muvaffakiyetini doğduğu yer olan San Fransisko'da kazanmıştır.

Marjori Rambo Marcel Rambo'nun kızıdır. İlk çocukluğunu babasının ticaretle iştigal ettiği San Fransisko'ya yakın kasabaların birinde geçirmiştir.

Tahsilini hususi olarak evde yapmış olmasına rağmen büyüünce ruhunda bilinmez hangi saik aktrisliğe karşı müthiş bir temayül uyandırmıştı.

Evvelâ bir çok heveskâr temsillerinde vazifeler deruhte etmiş, bu sıralarda temaşa san'atı ve dans dersleri almış ve nihayet profesyonel olarak sahneye çıkmıştır.

Bu sırada tanınmış aktör ve tiyatro muharrirlerinden Willard Mack ile tanışıp evlenmiş ve onunla birlikte garbe, Kaliforniya'ya gitmiştir.

Bilâhare New-York'a gelen Marjori Rambo orada bir seri piyeslerle nihayetsiz bir muvaffakiyete ve şöhret kazandı.

Sessiz film zamanında kendisine yapılan bir çok muvafık teklifleri reddeden Marjori Rambo sesli film ortaya çıkınca artık bu ısrarında ınat-

gösteremedi. «Belâlıs!» filmindeki başkadın rolünü deruhte etti. Bundan sonra da yedi sekiz filmde mühim vazifeler deruhte etti. O korde-lâların içinde Greta Garbo'nun «Ilhamlar» ı da dahildir.

Marjori Rambo'nun ailesi Amerika'nın saalet tabakasına mensuptur. Amiral David Kinjorberger aktrisin amcasıdır. Marjori Rambo'nun saçları sarı, boyu orta, gözleri mavidir. Bilhassa facialarda karakter rollerini oynamağa meraklıdır. Boş vakitlerini daima okumakla geçirir, çok güzel de piyano çalar.

Bugünkü Yeni Gün'de

Başmakale: Ayrıptır!

Abidin Daver

Doumer'in ölümü

Peyami Safa

Tahminler: Bir sergi ve konferans

Bürhan Ümit

Terbiye sütunları

Kâzım Nami

Cihan tarihinden sahifeler: Dirî insan vücutlarını tetkik için parçalayan âlimler

Ömer Rıza

Sucunun derdi

Dert Ortağı

Küçük hikâye: İstanbul'lu kızın mezarı

Muazzez Tahsin

Kral Ferdinand İstanbul'a Girmek istiyor muydu?

Hanım Abla, spor, memleket, gençlik, radyo, siyasi haberler

Atıf B. heyeti Almanya'da ..

Berlin Türk Ticaret Odası erkânı ile bir içtima

Devletlerle takasa müstenit itilâflar akti için seyahate çıkan Ziraat Müsteşarı Atıf ve İhracat Ofisi müdürü Cemal Beylerin Almanya'daki faaliyetleri hakkında şehrimizde şayanı dikkat malumat gelmiştir.

Almanya'daki Türk Ticaret Odasının bir raporunda verilen malûmata göre, heyet, Berlin'de, sefirimiz Kemalettin Sami Paşanın riyasetinde Ticaret Odası idare heyetinin de iştirakile mühim bir içtima akitmiştir. Bu içtimada Ticaret Odası reisi Necdet, Dr. M. Bey son zamanlarda muhtelif devletler arasında akte-dilen clearing mukavelelerinden ezcümle Avusturya - Bulgaristan, Lehistan - Bulgaristan, Lehistan - Yugoslavya, Almanya - Macaristan itilâfından bahseylemiş ve (Bremen) de «Internationale Warencelering - Cesellschaft m. b. h, Brahmen»

İsminde bir beynelmile emtia Clearing'i limit şirketi teessüs eylediğini bildirmiştir. Bunun üzerine müzakerata geçilerek Türkiye ve bilhassa Almanya ile olan muamelâtımız için, elyevm muhtelif memleketlerde tatbik edilmekte olan kontingent, clearing, konpenzasyon, döviz kontrolü ve saire gibi sistemlerden hangisinin daha ziyade maksada elverişli olacağı hakkında mübadeleli efkarda bulunulmuştur.

Fikirler en ziyade clearing usulü üzerine temerküz etmiş ve komisyon reisi Atıf B. de bu sistemi müdafaa eylemiş, bunun kabulü halinde diğer usullere lüzum kalmıyacağını bildirmiştir.

Clearing sistemi ithalât ile ihracat arasında tam bir muvazene hasıl olacak, binaenaleyh, ticaret bilançosunda muvazene temini için ayrıca tedbir itihazına ihtiyac hissedilmeyecektir.

Fakat, bu takdirde ithalâtın fazla ihracat yapılamıyacağı ve bunun ise bir mahzur teşkil eylediği söylenmiş, buna cevaben, umumî bir clearing itilâfı yani başında müesseseler arasında hususî clearing takas mukaveleleri aktine dahi imkân bırakılması teklif olunmuştur. Hususî clearing'lere fırsat verilmesi lüzumu bilhassa Ticaert Odası ikinci reisi M. Fazl B. tarafından dermayan edilmiştir.

Sefirimiz Kemalettin Sami Paşa, clearing sisteminin iyiliklerini kabul etmekle beraber bunun serbestçe harekâta müsait bulunmadığını söyleyerek elyevm Almanya'da tatbik edilmekte olan döviz kontrolü üzerine nazari dikkati celbetmiştir. Bu usul arzu edilmiyen memleketten ve arzu edilmiyen emtiadan ithalâtı men'e salih bulduğuna gibi herkese karşı alınan müsavi bir cephe dahilinde muamelâtın hükümetin iktisadi siyasetine uygun bir tarzda icrasını dahi mümkün kılacaktır. Bu sistemle memleketle gelen döviz de kontrol edilmiş olacaktır.

İdare heyetinden Feridun B., Almanya'dan Türkiye'ye vaki olan ithalâtın eskeriyetle kredi üzerine yapıldığını, Türkiye'den Almanya'ya ithal edilen emtia bedelerinin ise peşin tediye esasına istinat ettiğini, binaenaleyh, bu nokta nazar itibarile Türkiye ve Almanya arasında clearing mukavelesi aktine imkân olmayacağını söylemiştir.

Fazl B., bu mahzur varit olsa bile bunun hususî itilâflarla bertaraf edilebileceğini söylemiştir.

Dr. Necdet Beye göre, clearing usulü tertip edilmekte olan münakasalar noktai nazarından devletin menafiine uygun olmayacaktır. Zira, münakasaya ancak clearing'i açık olan memleketler müessesatı iştirak edebilecek ve arzın bu suretle tahdidî ise müsait fiatlar istihsaline mâni olacaktır.

Kemalettin Sami Paşa, hariçle

PAZARDAN PAZARA

Her şeyden evvel saha!

Yoksa şöyle ve böyle yapalım, profesyonellik, Dublüve, antrenör, tenkit ve saire bunların hepsi de lâfü kûzaftır

Yazıyorlar, çiziyorlar, söylüyorlar...
Makaleler, mülakatlar, anketler...
Eskiler, yeniler, faaller, gayri faaller, bilenler, bilmeyenler...
Yazıyorlar, çiziyorlar, söylüyorlar, bağıyorlar... *

Bütün bu hareket, günden güne düştüğü hissedilen futbolümüzü yükseltmeğe matuf olduğu için iyi fikirler yanında bazen incir çekirdeğini dolduramayacak düşünceler bile bulunsa memnuniyetimizi mucip olmayor.

Bazıları futbolumuza artık müstekar bir sistem vermeli diyor: İyi.

Bazıları milli takımımızdan ziyade kulüplerimizin ayrı ayrı antrenörlerle ihtiyacı vardır diyor: Muvafik.

Bir kısmı beynelmile ve ecebi temasları arttırmak lâzımdır diyor: Ala.

Diğer bir kısım artık profesyonel olmalıyız diyor: Mükemmel.

Ve daha bir çok şeyler...

Filhakika bunların hepsi futbolumuza yükseltmeğe yarıyacak vasıtalar. Fakat görüyoruz ki kastedilen şeyin bir tek olması karşısında rivayetler muhtelif. Maalesef hiç kimse bu muhtelif vasıtaları bir küll halinde nefsinde cemedecek esas ortaya atamamıştır.

Bu esas: Saha mes'elesidir.

Evet, bütün dünya sporu profesyonellik doğru gider ve bu sayede büyük terakkiler kaydedilmiş, buna hazırlanmış çok doğru bir şeydir. Bahusus ki profesyonellik, amatörlüğe mâni değildir. Bugün Avrupa'daki kulüplerden bir çoklarının birinci futbol takımları profesyonel, ikinci ve diğer takımları amatördürler.

Romanya federasyonunun A milli takımı profesyonel, B milli takımı amatördür.

Profesyonellik, bir şeyi san'at haline getirmek demektir. Bir şeyi san'at haline getirmek tekemmül hâdisedir. Dünyada hiç bir san'at bedava yapılmadığı için, sporda san'at haline getirilince san'atkarın mukabilinde para alması gayet tabiidir. Bunda hacaletî mucip hiç bir şey yoktur. Bu itibarla profesyonellik futbolümüzün yükselmesi için birinci vasıtalarından adedebiliriz. Bundan sonra gösterilen terakkî vasıtaları ise yavaş yavaş kendiliğinden meydana gelir. Yalnız gerek profesyonellik ve gerek teferruatın meydana gelebilmesi için her şeyden evvel lüzum olan şey saha, spor sahasıdır. İşte kimsenin ortaya atmadığı yegâne nokta budur.

Profesyonellik para ile olur. Parayı seyirci getirir. Seyircinin kemiyet ve keyfiyet itibarile derecesini arttıracak şey yalnız spor sahasıdır.

Muntazam sahalarımız olursa beynelmile temaslar yapılabilir; itilmeden, kakılmadan girebilecek, rahat rahat oturabilecek, sporcularımız taoda durana kapılmadan seyredilecek bir stadyum bulabilirsek bu temaslara gidip görmekten memnun kalırız. Para geldikçe, kulüpler zenginleştiğçe sahalara taaddüt eder, sporcular çoğalır, rekabet artar, hareket

bollaşır.. Nihayet profesyonellikle amatörlük birbirine zarar vermeden, hatta menfaatlerini telif ederek yanyana daima ileriyi gider.

Profesyonellikte her memleketin sporuna taş çıkartacak olan İngiltere'de amatör sporcular profesyonellerden fazladır. Çünkü bütün İngiliz milleti sporcudur. Onu bu hale getiren profesyonellerin temin ettiği terakkî sayesinde geri kalan bütün efradı milletin ruhan amatör sporcusu olmuştur.

Hulâsa emtersek ilk temin edeceğimiz şey muntazam spor sahaları olacaktır. Bunu yapabilirsek her şey kendiliğinden meydana gelir. Hatta profesyoneller ve amatörler kendiliğinden ayrılır, meydana çıkar.

Yoksa şimdi yükselmek için profesyonel olalım, şunu yapalım, bunu yapalım demek hiç bir mana ifade etmez ve hiç bir netice vermez.

Profesyonel olalım, pekâlâ, fakat icabında yirmi bin kişi aldracak bir sahamız yok ki profesyonelliği yataşabilecek teşebbüslere girişebilelim.

Oyun tarzımıza istikrar verelim, iyi, fakat bozuk sahalarımızın topa verdiği falsolarda bile bir istikrar yok ki oyun tarzımızı müstakar kılmağa çalışalım.

Kulüplerimize antrenörler getirtilim, güzel, fakat bu antrenörleri hangi etraftı delik deşik sahamızın getireceği hasılatla besleyelim.

*

Bunun içindir ki; profesyonellik, amatörlük ve saire mes'elelerini hiç düşünmeden, nazari itibara bile almadan, Fenerbahçe kulübünün güzel bir spor sahası meydana getirmek üzere olduğunu görmekte memnun oluyorum. Geçenlerde bir gün Fenerbahçe'nin kaptanı Zeki bin İslah ve tanzim ettikleri Kadıköy sahasına götürdü. Her tarafını gezdik. Eski tribünler tamir edilmiş, soyunma yerleri, duş mahalleri yapılmış, arka cephedeki pis manzaralı tahta duvar yeni bir tahta duvarla değiştirilmiş, ön cepheye herkesin rahat rahat girip çıkabileceği müteaddit kapılı taş ve beton bir duvar inşasına başlanmış, karşı tarafa yeni bir tribünün temelleri atılmış, atletizm pisti İstanbul'da ilk defa gördüğümüz bir mükemmeliyette tanzim edilmiş, futbol sahası dikilen cemenlerle gözü okşayan ve oyuna rahatlık ve zevk vereceği anlaşılabilir şekilde yemyeşil olmuş.. Memnuniyetten göğsüm kabardı. Çünkü geçen sene Sofya'da bile üç mükemmel spor sahası gördüğüm zaman sporumuzu öldüren sahasızlığın hasretini bütün acısıyla duymuştum.

13 mayısta Fenerbahçe'nin bu güzel stadyomu, Yunistan'ın Enosis kulübü futbolcusu ve atletlerle yarıpılacak temasta resmen açılacaktır. O gün oraya gelerseniz siz de teslim edeceksiniz ki İstanbul sporu en büyük terakkî hatvesini bu saha ile almıştır. Temenni edelim ki bu adımları sıklaştıracak sahalara taaddüt etsin. Yoksa, evvelâ saha yapmağı hatıra getirmeden, şöyle yapalım, böyle yapalım, profesyonellik, dublüve, antrenör, tenkit, bunların hepsi lâfü kûzaftır.

SADUN GALİP

Vilavette

Vilayet'te yeni bir komisyon

Vilayette devair rüesâsından mürekkep bir kaçakçılık komisyonu teşkil edilmiştir. Bu komisyon ilk defa yarın toplanacaktır.

olan münasebatımızda clearing sayesinde muvazene temininin fevkalâdelik olacağını ve halbuki bazı hükümlere karşı vaziyetimiz hâlen aktif bulunduğumuzu, binaenaleyh devletlerle kat'i ve umumî clearing mukaveleleri akti, ya kendilerine karşı aktif bulunduğumuz halde yapılmakta olan fazla ihracattan sarfı nazar edilmesini, yahut oralardan aynı nisbette ithalât yapılmasını icap ettireceğini, bundan dolayı yapılabacak mukavelelerin esaslarının her hükümete göre baska baska mahivette olacağını söylemiştir. Komisyon, bu mes'ele hakkındaki tetkikata ve Almanya'ya ihracatımızın tezyidi celerlerini tesbite diğer içtimalarda devam etmiştir.

En son içtima Almanya İktisat Nezaretinde yapılmış ve icması Türkiye namına Atıf ve Cemal Beylerle ticaret mümessili Dr. Necdet Beyler iştirak etmişlerdir.

Heyet (3) mayısta Hamburg ve Bremen'e hareket etmiştir.

Gümüklerde Gümrükte garip bir hadise

Dün İstanbul Gümrüklerinde şayanı dikkat bir hadise olmuştur. Gümrük komisyoncularından birisi Maliye müfettişlerine müracaat ederek, bir gümrük memurunun kendisinden iki lira rüşvet istediğini söylemiştir. Bunun üzerine komisyoncunun vereceğini söylediği iki liranın numaraları tesbit edilerek bir cürmü meşhut hazırlanmıştır.

Kumusunocu, memurun odasına gitmiş, biraz sonra müfettişler içeri girmişlerdir.

Memur, müfettişleri görünce:

— Efendim, bakınız bu efendi bana iki lira vermek istiyor! demiştir.

Bunun üzerine Maliye müfettişleri mes'eleye vaziyet etmiş ve tahkikata başlamışlardır.

Bu gümrük memurunun arkadaşları arasında iffet ve istikamete tanınmış bir memur olduğu söylenmektedir.

Limon kaçakçılığı tahkikatı

Rüsumat müfettişleri tarafından yapılan limon kaçakçılığı tahkikatı yeni safhalara girmiştir.

Limon sandıkları biri elli, diğeri kırk kilo olmak üzere iki nevidir. Kırk kiloluk sandıkların muayene ettirilip bunlar yerine elli kiloluk sandıkların imrar edildiği şüpheleri uyanmış, tahkikat bu cihetle de teşmil olunmuştur.

Dün Rüsumat müfettişleri gene bazı memurları çağırarak isticvap etmişlerdir.

Mecliste münakaşalara sebep olan üç lâyiha

Maarif vergisi ikramiyeleri için hararetli müzakereler cereyan etti

(Birinci sahifeden mabüt)

nun çıkararak bir şey yapmağı vadettiği halde yeni teklif bu vadi geri alıyor. Bendeniz prensip noktasından istikrar istiyorum. Yani bugün atılan bir adım yarın bozmamak lâzımdır. 926 da «petrol ve benzin traktörü alanlara muafiyet vereceğiz» dedik. Millet hareketi geldi. Muafiyetin sınıstimal edildiği anlaşıldı. Derken 930 da bir kanun daha çıkardık. Benzin ve petrol ile işleyen traktörleri mazotlu traktöre çevirmek yolu tutuldu. Bunlara tazminat verildi. Şimdi Bütçe Encümeni bu hakkı da geri almak istiyor. Bu iş Bütçe Encümeninden evvel İktisat Encümeninin meşgul olacağı bir mevzu. 926 dan başlayarak tekemmül eden bir zihniyetin iktisadi vaziyetin ilcaat ile tadil edilmesi muvafık değildir. Vekilden soruyorum: Bu kanunlardan sonra memleket ne kadar traktör girdi?

Hasan Fehmi Bey (Gümüşane) — Söz istiyorum.

Refik Şevket Bey — Daha var, müsaade buyurunuz! (Gülüşmeler)

Refik Şevket Bey — Bütçe Encümeni «tazminat hakkındaki madde mülgadır» diyor. Efendiler Bütçe Encümeninin iki maddesi ile millet namına söylenen sözü değiştirmek doğru değildir.

Hasan Fehmi Bey (Gümüşane) — Bir fincan şüde firmına diye buna derler. Bu müzakere bana bu hissi verdi. Refik Şevket Bey kendilerinin her mevzuda söz söylemesini muvafık görüyorlar. Bu hakkı İktisat Encümeni için de kabul buyurunlar.

Bu lâyiha taallük ettiği haklardan bir santimi bile kaldırmıyor. Lâyiha böyle bir hüküm yoktur. Refik Şevket Beyin dediği gibi lâyihası kabul etmezseniz ashabi istihkakın hakları muallakta kalır.

Bundan sonra Ziraat Vekili kürsüye çıktı. Kanun dolayısıyla tesbit edilen traktörler adedinin 1850 olduğunu, 1400 traktöre ait muamelenin ikmal edildiğini, diğerlerinin de derdesti ikmal bulunduğunu söyledi ve bundan sonra kanun lâyihası kabul olundu.

«Müzakereler acele oluyor!»

Bu sırada Yusuf Akçora Bey kürsü hakkında söyleyeceğini diye kürsüye çıktı.

Yusuf Akçora Bey — Efendiler müzakere ettiğimiz kanunların, lâyiha ve ruznamesini teklif ettim. Yüzde sekseni tadil, tefsir ve saire den ibarettir. Yani yaptığımızı düzeltmekle meşgulüz. Bunun sebebi müzakerelerimizi seri yapmaktan ileri geliyor. Berâket versin, Refik Şevket Bey... İki gündür izahat istemekle bizim de daha fazla tenevvür etmemize vesile veriyor. Refik Şevket Bey İktisat Encümeninden sual soruyor. Bu encümenin reisi ve mazbatâ muharriri ya yoktur, yahut vardır da cevap vermiyor.

İsmail Bey Karahisarşarhi (İktisat Encümeni namına) — Efendim, ben bu işin müteahhüsü değilim. Ziraat Vekili Bey ziraatçilerdir. Kendileri izahat verdiler.

Bundan sonra ipekböceği tohumu yetiştirenlerin arazi vergisinden muafiyetine dair lâyiha müzakere edildi. Arazi vergisi kanununda böyle bir fıkra mevcut olduğu için yeni bir kanuna lüzum görülmedi.

Maarif vergisi ikramiyeleri

Bundan sonra maarif vergisi kanununun 5 inci maddesinin tefsiri hakkındaki lâyiha müzakere edildi. Bu müzakere çok hararetlidir.

Sait Azmi Bey (Kayseri) izahat vererek Maliye Encümeni ile Bütçe Encümeni arasındaki noktai nazar ihtilafını anlattı. Bu izahata göre Maliye Encümeni maarif vergisinden tahsilât yapanlara verilen yüzde birlerin evvelki kanunlarla ilga edildiğini söylemekte. Bütçe Encümeni ise böyle bir kayıt olmadığı, bu ikramiyelerin kaldırılmasını Bütçe Encümeninin de muvafık gördüğünü, ancak yeni kanunun mer'iyetinden sonra yeni usulün tatbik edilebileceği mütalesinde bulunmaktadır.

Reşit Ağa (Malatya) — İkramiye mes'eleleri iyi gitmiyor. Artık bu ikramiye fasıllarını kaldırmak lâzımdır. Memur aldığı ücrette mukabil vazifesini yapmaktadır.

Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik Bey — Efendiler Maliye Vekâleti 930 danberi bu ikramiyeleri vermektedir. Mes'ele para mes'ele değildir. Maarif vergisi kanununun 5 inci maddesi var mıdır, yok mudur, mes'elelidir. Nasıl karar verilirse o tarzda hareket ederiz.

Yusuf Akçora Bey — Bütçe Encümeninin noktai nazari kabul edilirse bu ikramiyeden alacakları olanlar para alacaklar mıdır?

Maliye Vekili — Almaları lâzım gelir.

Mes'elenim adını koyalım

Ahmet İhsan Bey — Efendiler yalnız müzakere yapıyoruz. Mes'elenin adını koyalım. Bu mes'ele İstanbul Defterdarlığı memurlarının ikramiyesi mes'elelidir. Maliye parayı vermiş, Şürai Devlet «bu maddede mülgadır» dedi. Lâyiha ve Maliye Encümenleri bu maddenin bulunmadığını söylediler. Bütçe Encümeni diyor ki: «Efendiler bundan sonra ikramiye vermemek doğrudur. Fakat alan ve yiyenlere afiyet olsun» diyor. Ben böyle müzayakalı zamanda böyle semahate lüzum görmüyorum. Bir de işin ruhi eiheti vardır. Şu Vekâlet memurlarının ikramiye almak hakkı yok ta Maliye Vekâleti memurlarının var. Bendeniz Maliye Encümeni noktai nazarinin kabulünü istemim.

Neticede mes'ele reyeye kondu ve Maliye Encümeninin noktai nazari ekseriyetle kabul olundu. Bundan sonra birinci celse tatil edildi.

ikinci celse

İkinci celse 5 te toplandı, matbuat kanununa bir fıkra ilâvesi hakkındaki lâyiha müzakere olundu.

Sırrı Bey (Kocaeli) — Matbuat kanununu müzakere edilirken bunun şekli hükümetimize gayrilâyük olduğu, fakat memleketin yüksek menfaatleri namına kabul etmek zarureti bulunduğu mütalesini ileri sürdüğünü hatırlattı. Matbuat kanununun Türkiye Cumhuriyeti için bir leke halinde kaldığını, bunun vebalinin ise böyle bir kanun ya pılmasına sebebiyet verene ait olduğunu söyledi. İlâve olunan fıkradan bahsederek dedi ki:

«Kanun vazedilirken bunun düşünülmesi lâzımdır. Hakikaten yerinde bir tekliftir. Fakat acaba bu kanunun vaz'ından sonra böyle bir fıkranın ilâvesini icap ettiren hadîsât mi olmuştur ki bunu teklif ediyorlar. Hükümetin izahat vermesini rica ederim.»

Şükrü Bey (Çanakkale) — Encümen namına izahat verdi. Müteakiben hükümet namına Sıhhiye Vekili doktor Refik Bey beyanatta bulundu. Matbuat kanununun evvelce Mecliste azim bir ekseriyet tarafından kabul olduğunu, bu fıkranın ilâvesindeki sebebin ise harîkteki unsurların emniyeti dahiliyeyi haleldar etmek için risale halinde ve nazara çarpacak muhtelif suretlerle vatandaşların fikirlerini ihlâl edecek şekilde harekette bulunmalarından ileri geldiğini, gazeteler ve mecmualar hakkındaki kayıtların risaleler, gramofon plakları ve sairine de teşmil olunmasının istendiğini anlattı.

Eski cürümler affedilecek mi?

Sırrı Bey (Kocaeli) — Matbuat kanununun nehrinden evvel işlenen cürümler için hükümet bir af düşünüyor mu?

Rasih Bey (Antalya) — Neden, buna lüzum var mı?

Sıhhiye Vekili Refik Bey — Böyle bir şey düşünülmedi efendim. Bundan sonra tahliyesi idaresinin teşkilât ve vefaifine dair olan lâyiha kabul edildi ve tayinat, yeni kanununa bazı maddeler tezyili hakkındaki lâyiha geçildi. Birinci maddede kısıatın demirbaş işesinin kalori itibari miktari ve nev'i tesbit ediliyordu.

Refik Şevket Bey — Demirbaş ne demektir?

Müdafaai Milliye Vekili — Demirbaşın maksat seferde bulunan kıt'aya ihtiyat olarak verilecek işesidir.

Bütçe Encümeni bu işenin tamamını yerli mahandan temin edilmesini istiyordu. Müdafaai Milliye Vekili buna «memleketin bu maldan bulunursa» şeklinde bir kayıt konmasını teklif etti. Leh ve aleyhte söylenenler oldu. Neticede Bütçe Encümeni mazbatası kabul edildi.

Bunu müteakip kaza malmüdürlüklerinin Maliye Vekâleti tarafından tayin edilmeleri lâyihası kabul edildi. Bu sırada Rüşti Bey (Bursa) enisabı ekseriyet yoktur» dedi. Mecliste ekseriyet kalmadığı anlaşıldı. İçtima pazartesi gününe bırakıldı.

Bütçe müzakeresi

Ankara 7 — Mecliste bütçe müzakeresine önümüzdeki hafta başlanacaktır. İlk evvel mülhak bütçeler müzakere edilecektir. Bu bütçeleri vergi kanun lâyhaları takip edecektir. Umumi bütçenin müzakeresi ayın yirmisinden sonra kabul olacaktır. Umumi bütçenin müzakeresi sırasında Meclis her gün öğleden evvel ve sonra olmak üzere iki celse aktedecektir.

Bu suretle bütçe hazırandan evvel intaç olacaktır.

Heyetimiz dün gece Sivastopola hareket etti

Rusya'nın vereceği para faizsizdir, 20 senede emtea ile ödenecektir

(Birinci sahifeden mabüt)

dinmiş ve şimdiye kadar hiç bir ecnebi ricali siyasi ile görüşmemiş olan Stalin Yoldaş İsmet Paşa ile birlikte tiyatroya gitmiş ve bir locada oturmuştur.

Başvekilimizin refikalari hanımefendi bir iki gündür rahat sızdılar, bugün iyileştiler ve tiyatrodaki temsilde bulundular.

Heyetin hareketi

Moskova 7 (Başmuharriri - mizden) — Şimdi Moskova'dan Sivastopol'a hareket ettik. Türk heyeti istasyonda büyük tezahüratla tesviy edilmiştir.

Leningrat ziyafetinde söylenen nutuklar

Moskova 7 (A.A.) — Leningrat'taki ziyafet esnasında Leningrat Sovyeti Reisi M. Kadatzki ile İsmet Paşa Hz. arasında nutuklar teati edilmiştir.

M. Kadatzki, nutkunda Türk misafirlerin Leningrad'a gelmiş olmalarından dolayı memnuniyetini izah ederek «bu ilim ve sanayi muhiti namına sizi selamlarım» demiş ve bu ziyafetin sulhun muhafazasında aynı derecede alakadar olan iki dost milletin harsi ve iktisadi münasebetlerinin inkişafına medar olacaklarını beyan etmiştir.

M. Kadatzki, Gazi Mustafa Kemal Hz. le İsmet Paşa, Tevfik Rüşti Bey, Hüseyin Raşit Bey ve bütün hazır bulunanlar şerefine kadehini kaldırmıştır.

Başvekil İsmet Paşa Hz. bu nutka verdiği cevapta, bu kadar güzide bir heyet huzurunda söz söylemekten mütevelliht bahtiyarlığını ifadeden sonra Odesa'dan Baltık denizine kadar bütün Rusya'da gördüğü samimi hüsnü kabul ve hararetlî dostluk tezahüratından fevkalâde müteahhüs

Konya Nafia Başmühendisliğinden:

Münakasaya vazolunup ta 24/4/932 tarihinde ihalesi ilân edilen odevatı turukiyenin bazı esbaptan dolayı ihale müddeti 30/5/932 tarihine kadar temdit edilmiştir. Münakasa şartnamesini görmek isteyenler Konya Nafia dairesine müracaatları ilân olunur.

Deniz Harp Mektebi ve Lisesi Müdürlüğünden:

Deniz lisesine girmek arzu eden orta mektep şhadetnamesini haiz veya orta mektep son sınıf dercesinden imtihana talip talebelerin temmuzun on beşine kadar Heybeliada'da [DENİZ HARP MEKTEBİ VE LİSESİ] müdürlüğüne müracaat etmeleri. [Tafsilat isteyenlere mufassal kayıt ve kabul şeraiti gönderilir.]

Karacabey panayırı Karacabey Belediyesinden:

Bursa vilâyetine merbut Karacabey kasabası civarında çifte Karacabey mevkiinde her sene küşat edilen panayır bu sene de dört gün devam etmek üzere mayısın yirmi altıncı perşembe günü küşat edilecektir. Mezkûr panayırda her türlü hayvan ve emtiaî tıccariye alış verişini icra kılınacağı ve panayırdan bir gün evvel at yarışları yapılacağı ilân olunur.

İstanbul Gümrükleri Muhafaza Müdürlüğünden:

1 — Gümrük romörkörlerine fenni keşfi üzerine pazarlıkla porojötör (Işıldak) alınacaktır.

2 — Taliplerin keşfini tetkik ve yüzde yedi buçuk teminatlarla beraber 9 mayıs pazartesi günü saat 15 te müdiriyette bulunmaları.

Gayrimübadiller Cemiyetinden:

Gayrimübadiller Cemiyeti senelik kongrelerini mayısın 25 inci çarşamba günü saat 14 te İstanbul Halkevi'nde aktedeceklerinden ve bu içtimada heyeti idare intihabatı da icra olunacağından cemiyete mukayyet bulunan zevatın mezkûr gün ve saatte Halkevi'nde bulunmaları rica olunur.

Gayrimübadiller Cemiyetinden:

Ankara'dan avdet eden murahhaslarımızın bilcümle gayrimübadiller menfaatine ait olarak Maliye Vekâleti Celilesinden telâkki ettikleri hususatın müzakeresi zımında cemiyete mukayyet olan ve olmaları 23 üncü pazartesi günü saat 14 te İstanbul Halkevi'nde bulunmaları

bulundugunu ve bu sözlerle teknil arkadaşlarının hissiyatına tercüman olduğunu söylemiştir.

Başvekil, protokol dairesinde cereyan eden merasim haricinde gösterilen samimiyet ve muhabbet tezahüratının Türk misafirlerce hakiki kıymetleriyle takdir edildiğine işaret ettikten sonra Leningrat'ta Sovyet Rusya'nın büyük bir ilim ve âlim muhitile karşılaşmış olmanın mütevelliht tahassüslerini ve Sovyet Rusya'nın bu mesai ile bihakikî mağrur olabileceğini kaydetmiştir.

İsmet Paşa Hz., milliyetperver Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki itimat aver dostluğunun, 12 seneden beri olduğu gibi, bugün de her iki milletin müşterek menfaatlerine ve kendi sahalarında muslihane inkişaflarına hadim ve coğrafi ve hakiki icap ve ihtiyaçlara müstenit, sağlamlık ve müstakar bulundugunu söylemiş ve Leningrat Sovyeti Reisi M. Kadatzki ile Sovyetler İttihadının şefleri M. Stalin, M. Molotof, M. Kalenin, M. Vorosilof ve nihayet Türk-Sovyet dostluğu şerefine kadehini kaldırmıştır.

Dahiliye Vekili hasta

Ankara 7 (Telefona) — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey rahatsızdır, üç gündür makamına gelememektedir.

Yeni Muğla Valisi

Ankara 7 (Telefona) — Mülikiye müfettişi iken Muğla Valiliğine tayin olunan kıymetli idarecilerden Ömer Cevat Bey, teftişte bulunduğu, Gazi Antep'ten merkeze avdet etti. Cevat B. bir kaç gün burada kaldıktan ve Dahiliye Vekâletle temas ederek icap eden emirleri aldıktan sonra İstanbul tarifiyle mahalli memuriyetine gidecektir.

CUMHURİYET

MUESSESELERİNİN NEŞRİYATI

Aynı Haklar

Yazan: Haydar Rifat

Yeni Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu

Yazan: Vasfi Raşit

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Tatbikat ve saki

Yazan: Vasfi Raşit

BİLÂNÇO ve Bilânço Tahlilleri

Yazan: Asim Süreyya

Türkiye'de Tütün

Yazan: Salih Zeki

Yüksek Ticaret Mektebi müderrislerinden:

Bütün bu eserleri müessesemizden tedarik edebilirsiniz. Taşradan vaki olacak siparişler için, kitabın bedelini posta ile göndermek kâfidir.

Matbaacılık ve neşriyatı T. A. Ş Cumhuriyet Müesseseleri

İstanbul'da: Düyunumumiye karşısında

Balıkesir Belediye Riyasetinden:

1 — Balıkesir şehir kadastrounun tanzimi Belediye dairesinde mevcut proje ve mufassal şeraiti fenniye mucibince - 20 - gün müddetle kapalı zarf usulile mevkiî münakasaya konulmuştur.

2 — İhale 26 mayıs 932 tarihine musadif perşembe günü saat 14 te icra kılınacağından taliplerin şeraiti öğrenmek üzere Balıkesir Belediye mühendisliğine ve yevmi ihalede Belediye Encümenine müracaatları ilân olunur.

İstanbul P. T. T. B. Müdiriyetinden:

Vesaiti nakliyede kullanılmak üzere 11000 ilâ 14000 kilo benzine 200 kilo makine yağı aleni olarak münakasaya vazolunmuştur. Münakasa mayısın on sekizinci çarşamba günü saat 15 te icra kılınacağından taliplerin % 7,5 nisbetinde teminatı muvakkatelerini hamilen Başmüdiriyette müteşkil komisyonla müracaat eylemeleri.

Türk medenî kanununun Haydar Rifat B. tarafından salâhiyetle yapılmış bir şerhidir. Mülkiyet, irtifak, mükellefiyetler, rehiner, ipotek, ipotekli borç senedi, senet ihracı, tahvilât, ziyetlik ve tapu ahkâmını ihtiva etmektedir. Medenî kanununun bütün ince-liklerini ve tam manasını anlamak ihtiyacında bulunan hâkimler, avukatlar, tapu memurları için fevkalâde bir rehberdir. Fiyatı 200 kuruştur.

Yeni kanunlarımızın şerh ve izahında salâhiyeti herkesin fevkinde tanınmış olan Vasfi Raşit Bey'in bu eseri, yeni hukuk usulü muhakemeleri kanununu okuyucularına vücut ile, tatbikat ile anlatmaktadır. Bütün avukatlar ve hâkimler bu eseri kütüphanelerinde bulundurmağa mecburdurlar. Fiyatı 200 kuruştur.

Bu eser, Cumhuriyet müddet umumileri için Ankara Hukuk Fakültesinde taktir edilmiş derslerden vücade getirilmiştir. Fakat yalnız müddeumumiler için değil, bütün hukuk müntesipleri için kıymetli bir mehz addedilebilir. Fiyatı 1 liradır.

Bu eser Bilânço bilgisine hasredilmiştir. Fransızca ve Almanca müteaddit kitaplardan istifade edilerek vücade getirilmiştir. Umumi tarzda bilânçodan bahsedilen bu eser herkesin anlayabileceği bir tarzda yazılmıştır. Bankalarda, ticarî müesseselerde, sigorta şirketlerinde çalışan kimse leri siddetle alakadar eder. Fiyatı 150 kuruştur.

Memleketimizin en büyük ihrac mahsulü tütün olduğu ve bu yüzden geçinen yüz binlerce insan bulunduğu halde tütün ve tütün-cülük hakkında muhtaç olduğu müz ilk fenni eseri Salih Zeki B. bu eserle vermiştir. Bu eserde tütünün ziraat ile hastalıkları ve satılincaya kadar yapılacak işleri tütünün her nevi isletme usulleri, imâlî, tütünümüzün ticarî vasıfları, inhisar idaresile olan müna-sebat ve muamelât, ve tütün ticaretinin şekilleri izah edilmiştir. Tütün zer'iyatı veya ticaretile meşgul herkes bu eserden bir tane edinmelidir. Fiyatı 200 kuruştur.

Borsa

Dün akşam kapanan Borsada bir Türk lirası mukabil:

Fransız Fransı	12	06
Dolar	0	47,56
Lire	9	24
Belçika	3	38,83,50
Drahmi	70	06
İsviçre	2	42,87,50
Leva Bulgar	66	31,25
Florin	1	17,47,50
Kuron Çek	16	05,50
Silin Avusturya	4	15,15
Pezeta	5	98
Alman markı	2	—
Zloti	4	24,87,50
120 Macar	4	02,17
Ley Romanya	79	78,50
Dinar	27	34,50
Yen	1	46,20
Cernoviç	1084	—
	Lira	Kuruş
Bir İngiliz lirası	7	73,50
Altın	9	56
Mecidiye	—	45
Banknot	2	34

İstanbul Hayvan Borsası 5/1932

Diri hayvan satışları

Cins	Adet	Kilo fiatı			
		Asgari	Azami	Ku.	Sa.
Karaman	433	25	—	27	—
Dağlık	49	27	50	27	50
Kıvrıkcık	22	23	—	28	—
Kuzu	1246	24	—	30	—
Araba	68	24	—	24	—
KeciKara	—	—	—	—	—
Öküz	132	10	—	12	—
İnek	2	11	—	11	—
Manda	4	9	—	10	—

Okunması Elzem bir kitap:

Vecizeler!
Vecizeler!
Vecizeler!
Gazinin Vecizeleri

Gazinin son senelere kadar söylediği Nutuklarının en belg noktaları

(100 Kuruş)

Matbaacılık ve Neşriyat
Türk Anonim Şirketi
(Cumhuriyet Müesseseleri)
İSTANBUL

DOKTOR

Osman Şerafettin

Cağaloğlu Nurosmaniye
caddesi No. 19

Telefon: 893

Muayene zamanı cumadan
maad. öğleden sonra
(Yenibahçe hastanesi) dahil,
sarı hastalıklar mütehassısı

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Cumadan maada her gün saat
(2,30 dan 5 e) kadar İstanbul'da
Divanyolu'nda (118) numaralı
hususî kabinesinde hastalarını kabul
ve tedavi eder. Telefon is. 22398

Dr. A. KUTIEL

Cilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi.
Karaköy börekçi firmı karşısında 34.

İstanbul 2 inci iflâs memurluğundan:

Müflis Marikyan Efendinin bazı es-
babı kanuniyeden dolayı talik olunan
ikinci toplanması ile müflisin alacaklı-
larına karşı teklif ettiği kongordatonun
müzakeresi için mukayyet alacaklıların
17 mayıs 932 salı günü saat 14 te ikinci
iflâs dairesinde hazır bulunmaları ve
18, 19 numaralı alacaklıların alacakları
kabul ve sıra defterinin düzeltildiği ilân
olunur.

Bulana ikramiye

Nüfus tezkerem ile şahsî bazı evrakı
havi bir paket Tepebaşı ile Taksim ara-
sında zayı eylemiş olduğundan, Bey-
oğlu'nda, Tarlabası'nda 18 numaralı
haneye teslim edene (5) lira mükâfat
verilecektir.

Hermine

Bütün Aile Efradının Malûmat hazinesi HAYAT ANSIKLOPEDİSİ

Hayat Ansiklopedisi, beşerin a-
sırlardanberi biriktirdiği bütün
malûmatı ihtiva eden biricik e-
serdir.Malûmat alfabe sırasile tanzim
edilmiştir. Her hangi bir dakika-
da istediğiniz her hangi bir mev-
zu hakkında bu eserde malûmat
bulabilirsiniz.Hayat Ansiklopedisi malûmatı
herkesin anlayabileceği bir tarz-
da ve anlayabileceği bir lisanla
vermektedir. Bir çocuktan bir ihtiyara
kadar herkes Hayat Ansiklopedisini
zevkle ve istifade ile okuyabilir.Hayat Ansiklopedisi Darülfün-
nunu eve getiren bir eserdir. E-
vinizde Hayat Ansiklopedisi bu-
lundurmak, mektebi eve getirmek
demektir.Hayat Ansiklopedisinde çalı-
şanlar memleketin en tanınmış
simalarıdır. Her bahis en salâhiyet-
tayar tanınan zevat tarafından
tercüme veya telif edilmektedir.
Heyet arasında Mühendis mek-
tebi muallimlerinden Salih Mu-
rat B. fen kısmını, müderris Faik
Sabri B. umumî coğrafya ve ta-
biat bilgisi kısmını, Darülfünun
muallimlerinden Hâmit Sadi B.
Türkiye coğrafyasını, M. Samih
B. Türk ve İslâm tarihi kısmını,
Muallim mektebi muallimlerinden
Kâzım Nami B. terbiye kısmını
deruhde etmişlerdir. Diğer mev-
zular da salâhiyettar zevata yaz-
dırılmaktadır.

Bildiğinizle Bilmediğinizi Mukayese ediniz

Hayat Ansiklopedisinde aşağıdaki
mevzuların hepsine ait malûmat
vardır:

— Tarih	— Hayvanat
— Coğrafya	— Nebatat
— Felsefe	— Tabakat
— San'at	— Tabiiyat
— İktisat	— Mimarî
— Lisan	— Tıp
— Siyaset	— Musiki
— Gazetecilik	— Maliye
— Ziraat	— Sinema
— İctimaiyat	— Fotoğrafçılık
— Fizik	— Dişçilik
— Kimya	— Tiyatro
— Yeni keşifler	— Edebiyat
— Büyük adamlar	— Riyaziye
— Fen	— Asari atika

Şimdi kalemi elinize alınız. Yuku-
rda sayılan bilgilerden hangilerini
biliyorsanız onları siliniz, göreceksiz-
niz ki bilmediğiniz bildiklerinizden
çoktur. Bu bilmedikleriniz size Hayat
Ansiklopedisi öğretebilir.Ansiklopedi için sureti mah-
susada nefis ciltler hazırlan-
mıştır. Cilt için şimdiden mü-
racaat ediniz.Fiatı 1 lira, Aboneler 75
Kuruştur.

7 inci Cüzü çıkmıştır.

Matbaacılık ve Neşriyat T. A. Ş. Cumhuriyet mües-
seseleri İstanbul'da Düyunu Umumiye karşısında

EBEVEYNİNİZLE. YAVRULARINIZIN VE SEVDİKLERİNİZİN

Hatıralarını daima muhafaza etmek ister misiniz?

FOTO FRANSE' de

Agrandismanlarını yaptırınız. Fiatlar mutedil, iş
fevalâde san'atkaranedir. Elinizde mevcut en küçük,
en eski fotoğrafı gönderiniz, canlandırılıp büyütülür.Yalnız 100 kuruş gönderiniz, mukabilinde REİSİCUMHUR Hz. nin tabii
büyüklükte, san'atkarane bir büst portrelerini elde edeceksiniz. Türkiye-
nin bîlûmum ricalı âliyenin portrelerinin fiatları dahi aynıdır.

Posta masrafı yukarıki bedele dahildir.

FOTO FRANSE, İstiklâl caddesi No. 128 BEYOĞLU.

Hayat Ansiklopedisi 15 gün-
de 48 sahifelik bir cüz halinde
neşrolunmaktadır. Bütün eser
yüz cüz teşkil edecektir. Her
cüzün fiatı 25 kuruştur.Malûmatı o kadar ucuz sa-
tıyoruz ki bundan istifade et-
memek, büyük bir fırsatı kay-
betmektir.Şimdiye kadar 7 cüz çık-
mıştır. Ansiklopediyi şimdiden
almağa başlayınız. Sonra cilt
halinde almakta güçlük çeke-
bilirsiniz.Cüzlerini muntazam ve te-
miz muhafaza etmek isteyen-
lere abone olmalarını tavsiye
ederiz. Abonelerimizin cüzleri
hususî zarflar içinde gönderilir.
On cüzün abonesi 225 kuruş-
tur.Aşağıdaki koponu doldurup
gönderiniz.

Hayat Ansiklopedisi Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi

İstanbul'da Düyunumumiye karşısında

Hayat Ansiklopedisinin 10 cü-
züne abone kaydetmenizi rica
ederim, bedeli olan 225 kuruş
adresinize gönderilmiştir.

İsim:

Adres:

İsim:

Adres:

Sultanahmet sulh 2 inci hukuk mah-
kemesinden:Sabıha Hanım ile Leman Hanımın
sayılan mutasarrıf oldukları Sultanah-
met'te Firüzağa mahallesinde Ticaret-
hane sokağında 39, 41, 43 numaralarla
murakkam üç bap kâğız dükkân ve
üzerinde iki oda ve mezkûr dükkân-
ların arkasında 33 numara ile murak-
kam bahçe içinde iki odayı muhtevi
barakanın izalei şuyuu zımında fûruhtu
takarrür etmekle mevkü müzayedeye
vazedilerek 2500 lirada talibi uhdesin-
de olup kıymeti muhammedenün dun
görülmesindenasi tekrar ilânna karar
verilmiş ve 21 haziran 932 salı günü
saat 15 te ikinci artırmann icrası mu-
karrer bulunmuş olduğundan talip o-
lanların kıymeti muhammenesi olan
3600 liranın vüde onu nisbetinde pey
akçesini hamilen Sultanahmet sulh i-
kinci hukuk mahkemesine 932/32 nu-
mara ile müracaat eylemeleri ilân o-
lunur.

LİMANIMIZDAN HAREKET EDECEK VAPURLAR

TAVILZADE VAPURLARI Ayyalık ekspres postası

SELÂMET
vapuru her perşembe
17 de Sirkeci'den
hareketle
Gelibolu, Çanakkale ve Körfez
tarikile Ayyalığ'a azimet ve avdet
edecektir.Dikkat: Cuma günü Edremit yol-
cularını trenle yetiştirir ve Ayyalık
yolcularını aynı gün akşamı Ayva-
lığa çıkarır.Perşembe günü saat 15 ten sonra
yük alınmaz, Gelibolu için yalnız
yolcu alınır.Yolcu bileti vapurda da verilir.
Adres: Yemiş'te Tavilzade Mustafa
biraderler. Telefon: 22210

ALEMDAR VAPURLARI Karadeniz postası MİLLET

vapuru Pazar
8 mayısakşamı Sirkeci rihimından hareketle
(Zonguldak, İnebolu, Ayancık,
Samsun, Ordu, Giresun, Trab-
zon, Rize ve Mapavri) ye
azimet ve aynı iskelelerle (Görel
ve Ünye) ye uğrarak avdet e-
decektir.Müracaat mahalli, İstanbul Mey-
menet Han. Alemdarzadeler. Tel:
21154.

Mustafa Cemal vapurları İzmir sür'at postası Bursa vapuru

Her pazartesi günü Galata rih-
mından saat 17 de hareketle salı gü-
nü İzmir'e muvasalat eder ve çar-
şamba günü saat 14 buçukta İz-
mir'den hareketle perşembe günü
İstanbul'a avdet ederek Galata rih-
tımına yanar.Azimet avdet bileti alan İzmir'de
vapurda kalabilir.

Bilet vapurda dahi alınabilir.

Fazla tafsilât için Galata Küçük
Rihtım Han 4 - 5 numaraya mür-
acaat. Telefon: Beyoğlu 913

KOCAELİ

vapur şirketinden:

İzmit körfezi vapur sür'at postalarına
9 mayıs pazartesi gününden itibaren
başlanacak, İstanbul'dan ve İzmir'ten
her gün vapur hareket ettirilecektir. İ-
stanbul'dan cumartesi, pazar, salı ve çar-
şamba günleri saat 14 te pazartesi, per-
şembe ve cuma günleri saat 9 da Galata
rihtımından ve İzmir'ten de cumartesi,
pazar, pazartesi, çarşamba ve perşembe
günleri saat 7 de salı ve cuma günleri
9 da hareket ederler. Her türlü tafsilât
için Yemiş'te Koçaeli vapur şirketine ve
körfez iskelelerinde acentalıklara mü-
racaat edilmesi ilân olunur. Tel. 2,2043

İstanbul 8 inci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahzuz ve para-
ya çevrilmesi mukarrer kanepe, masa,
karyola ve saire 12/5/932 perşembe
günü saat dokuzdan on bire kadar Bey-
oğlu'nda Yazıcı mahallesinde Makri
sokağında 28 numaralı apartıman ün-
dünde açık arttırma suretile satılaca-
ğında taliplerin vevni ve saati mez-
kürda mahallinde hazır bulunacak me-
murlarına müracaatları ilân olunur.

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI Karadeniz Postası SAKARYA

vapuru 9 mayıs
Pazartesi günüAkşam saat 18 de Sirkeci
rihtımından hareketle Zongul-
dak, İnebolu, Ayancık, Samsun,
Ordu, Giresun, Trabzon, Rize'ye
azimet ve aynı iskelelerle Görel,
ve Ünye'ye uğrarak avdet e-
decektir.Fazla tafsilât için Sirkeci Mey-
menet hanı altında acentalığına
müracaat. Tele. 22134

Hantalzade Tayyar vapurları

Ayyalık postası

Tayyar vapuru

8 mayıs pazar gü-
nü akşamı saat 18 deSirkeci'den hareketle Gelibolu, Ça-
nakkale ve Körfez tarikile Ayyalığ'a
azimet ve avdet eder.Yolcu bileti vapurda verilir.
Tafsilât için Eminönü Rihtım
Han No. 5 Telefon: 21977.

TAVIL ZADE VAPURLARI İZMİR POSTASI Anadolu

vapuru her pazar-
tesi 17 de Sirke-
ci'den hareketle Ge-
libolu, Çanakkale ve
İzmir'e azimet ve Çanakkale'ye uğ-
rarak avdet edecektir.Yolcu bileti vapurda da verilir.
Adres: Yemiş'te Tavilzade Mustafa
biraderler. Telefon: 22210

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

4. üncü keşide:

11 MAYIS 1932 dedir.

Büyük ikramiye 40,000 liradır

Ayrıca: 15,000; 10,000 liralık büyük ikrami-
yeler ve 20,000 liralık bir mükâfat vardır.

Yüksek Mühendis Mektebi

Mubayaat Komisyonundan:

Mektep malzeme laboratuvarında yapılacak tesisatın pazarlık ve
ihalesi 9 mayıs 932 tarihine musadif pazartesi günü saat (15) tel ic-
ra edilecektir. Teminatı evveliyesi (450) liradır. Taliplerin bu bapta ki
şartnameyi görmek üzere mektebe müracaatları ilân olunur.

Karacabey Harası

Müdürlüğünden:

Karacabey Harası hayvanatından (34) baş muhtelif doğumlu ya-
rım kan Arap, yarım kan İngiliz, Nonius taylarile (11) baş kısarak ve
keza (60) baş inek, düve ve manda 26 mayıs 932 tarihinde ayrı ayrı
müzayedeye ile satılacağından talip olanların mezkûr tarihte küşat
edilecek Karacabey panayırında hazır bulunmaları ilân olunur.

ile SİNEK, TAHTA KURUSU, GÜVE, PIRE, BİT, ÖRÜMCEK, ağaçlar, çiçekler ve nebatat üzerindeki tırtılları, tavuklar, kümesi ve sair hayvanat üzerindeki pireleri ve böcekleri mevdi ebedi ile kat'iyen öldürür ve bir daha dirilemezler, aksini isbat edene

5,000 lira
tazminat verilir.

H A S A N
Ecza deposu.

Ankara Millî Sanayî Sergisinde Büyük Muvaffakiyet Kazanan

İPEKİ

Istanbul ve Ankara Satış Mağazaları **21 Mayıs Cumartesi** günü açılıyor

Erkek ve kadınlara mahsus ökçeli ve ökçesiz Yazlık keten ayakkabıların

En sağlam ve en zarif
"Kurt,, markalı
ayakkabılardır

Bu ayakkabıları Avrupa'dan gelen tenis ayakkabılarından farkedemezsiniz. Fiati da hemen hemen yarı yarıyadır. Muhterem halkımız ve mektepli efendiler her halde bir kere görmeleri menfaatleri iktizasındadır. Her kavafiye mağazasında

"Kurt,, yazılı ayakkebiyi arayınız.

Istanbul Gümrük muhafaza Müdürlüğünden:

- 1 - Gümrük muhafaza alayı revirleri için aleni münakasa ile ilaç ve sıhhi malzeme alınacaktır.
- 2 - İlaçların ve sıhhi levazimatın miktar ve evsafını gösteren şartnamelerin sureti musaddakası müdiriyet kaleminden alınacaktır.
- 3 - Münakasa 11 Mayıs Çarşamba günü saat 14 te Muhafaza Müdiriyetinde yapılacaktır.
- 4 - İsteklilerin şartnamesini tetkik ile ve % 7,5 teminatlarla birlikte tesbit edilen gün ve saatte hazır bulunmaları.

Kütahya C.

Müddeiumumiliğinden:

Belediye kabul edilen birinci deercece harcı ekmekten ve beheri üç yüz dirhem olmak ve yevmiye azamî 350 asgari 100 adet olmak üzere Kütahya hapisane tevkifanesinin 1 Haziran 1932 tarihinden itibaren altı aylık ekmeği ihtiyacı için 23 Nisan 1932 tarihinden 23 Mayıs 1932 Pazartesi günü aleni müzayede usulüne ihalesi yapılacaktır. Bir ay müddetle münakasaya konulmuştur. Talipler teminat akçele riley yevmi muayyende münakasa komisyonu riyasetine ve şeraiti öğrenmek üzere eyyamı surede hapisane müdiriyetine müracaatleri ilân olunur.

Bursa umumî hapisane

Müdürlüğünden:

Hapisanenin 1/6/1932 tarihinden 31/5/1933 tarihine kadar ekmeği ihtiyacı kapalı zarf usulüne münakasaya konulmuştur. Münakasa müddeti 26/5/1932 tarihine kadar 21 gündür. Günde azamî (800) kilo safi yerli buğday unundan mamul ikinci nevi ekmeği vermeğe talip olanların münakasa şartlarını öğrenmek üzere hapisane müdürlüğüne ve münakasaya iştirak etmek isteyenlerin ihale günü olan 26/5/1932 Perşembe günü saat (15) e kadar Adliye dairesinde teşekkül edecek komisyona müracaatleri ilân olunur.

Bilecik Belediyesinden:

Lira	Beher metre murabbai	Metre M.	S.	Adet	Sahibi
22	1	25	1760	Fransız tebaasından bir ecnebiye ait olduğu öğrenilmiştir.	

Balâda miktarı ile bedeli muhammesei gösterilen arazi merkez kasabaya gelen su için depo yapılmak üzere menfaati umumiyeye namına istimlak edilip muamele-i lâzimesi ikmal edilmiş olmakla tarihi ilândan itibaren sekiz gün zarfında itiraz eylemeleri ilân olunur.

Kiralık soğuk mekûlât ve meşrubat mahalli

Eminönü Malmüdürlüğünden:
Istanbul Adliye dairesindeki soğuk mekûlât ve meşrubat satış mahalli eski kirası olan 555 lira üzerinden açık arttırma usulüne kiraya verilecektir. İhalesi 28 Mayıs 1932 Cumartesi günü saat 11 de yapılacakından şeraitini öğrenmek üzere Eminönü Malmüdürlüğüne müracaat edilmesii.

Belsoğukluğu

ve frengiye yakalanmamak için
PROTEJİN
kullanınız. Her eczanede bulunur

Satılık ve kiralık köşk

Süadiye camii civarında büyük bağ, bahçe içinde mamur, muntazam bir köşk satılık ve kiralıktır. Galata'da Ada Hanında 16 numaraya

Beykoz

Zindeler Yurdundan:

9 Mayıs 1932 Pazartesi akşamı saat 9 da kongre akıt ve idare heyeti intihap edileceğinden bittüm azanın icabeti rica olunur.

Istanbul 7 inci icra memurlüğünden:
Hacı ihtiyatı vazolunup satılmasına karar verilmiş Çarşyıkbeir'de Kürkü Hanında 22 No. lu dükkânda elbiseci Migürcü Efendiye ait 100 lira kıymetinde krep birman elbise 12 adet, 10 adet te kabardin manto şehri halin 15 inci pazar günü saat 12 den itibaren mahalli mezkûrda açık arttırma ile hazır bulunacak memuru tarafından satılacağı ilân olunur.

İLÂN

4 Nisan 1932 tarihinde İstanbul Sicilli Ticaret gazetesinde vaki ilân mucibince hali tasfiyeye vaz edilmiş İstanbul'da Dördüncü Vakıf Hanında asma katta 1 numarada Metozade Osman ve Metozade Raif Necdet ünvanlı şirketinden alacaklı olduğunu iddia eden zevatın alacaklarını kaydetdirmek üzere vesaik ve müstenidatını müstahiben tasfiye memurlarının maruzîzîkir 4 üncü Vakıf Hanındaki asma katta 1 numaralı yazıhaneye Pazartesi ve Perşembe günleri saat 10 dan 12 ye kadar müracaat etmeleri ve kayıt muamelesinin. Mayıs 1932 ayının otuzuncu Pazartesi hitam bulacağı berayi malûmat ilân olunur.

Tasfiye memurları:

Hüseyin Fazlı, Osman, Raif Necdet

Sultanahmet sulh 2 inci hukuk mahkemesinden:

Sabiha Hanım ile Leman Hanımın şayanı mutasarrif oldukları Divanyolu'nda Firûzağa mahallesinde tramvay caddesinde 88 numara ile murakkam ve altında kârgir altı bap dükkânı müstemil üç tarafı sokak ve dükkânlar katile beraber üç kat ve bir de çatı arası ve alt katta iki taşlık bir oda ve aptesane ve bir hamam ve iki mutfak ve bir kuyu ve bir sahrınç ve odunluk, kömürlük ve ahşap kısmı olan ikinci katta beş oda ve bir salon ve iki aptesane ve çatı katında üç oda ve bir aptesane ve elektrik teçhizatı ve içi dışı boyalı duvarlar kalemler olan mezkûr hanenin izalei şuyuu zımında fûruhtu takarrür etmekle mevkii müzayedeye vaz edilerek 17,000 lirada talibi uhdesinde olup kıymeti muhammeseinden dün görülmüşüncüdenaşi tekrar ilânına karar verilmiş ve 21 Haziran 1932 salı günü saat 15 te ikinci arttırmanın icrası mukarrer bulunmuş olduğundan talip olanların kıymeti muhammesei olan 20,000 liranın yüzde onu nisbetinde pey akçesini hamilen Sultanahmet sulh ikinci hukuk mahkemesine 932/32 numara ile müracaat eylemeleri ilân olunur.

Beynelmîlel - international

Tıraş Bıçağı

Dünyanın en son yeniliklerinden biridir. İşbu süperproduksiyon bıçakları Alman yüksek san'atının bir numunesidir ve beynelmîlel rekabet için imal edilmiştir. Adedi 7 1/2 kuruştur ve her yerde satılır. Deposu: Galata, Kürkübaşı han No. 21 N. B. bıçağının üzerindeki 1-4 numaraları takip ediniz

Istanbul Evkaf Müdiriyeti ilânları

Mahalle ve mevkii	Sokağı	No. sı	Cinsi	Müddeti icarı	Ecri misli Lira
Edirnekapı	Perendebaz	90	Hane	1-sene	7
Karabaş					
Çarşı	Çadırcılar	10	Dükkân	»	4
Çarşı	Ressam basmacılar	25	»	»	1
Şehzadebaşı	Cami	1-8-8	Konak arsası ve bostan	»	10
Muhtesep Ka- ragöz					
Kapanıdakik	Hisaraltı	65	Hane	2-sene	8
Haraççı Kara Mehmet					
Çarşı	Kalpakistanbaşı	1	Dükkân	»	7
Küçükpazar	Ayazmakapı	3-1	Dükkân	3-sene	6
Hocahayrettin	ittisalinde				

Baladaki emlak pazarlıkla müzayededir. Taliplerin mayıs dokuzuncu Pazartesi günü saat on dört buçuğa kadar Çemberlitaş'ta Evkaf Müdiriyetinde Akarat kalemine müracaatleri.

Ordu Vilâyetinden:

Ordu Muhasevesi Hususiyesine ait defatir ve evrakı matbuanın tab'ı 30/IV/1932 tarihinden 19/V/1932 tarihine kadar yirmi gün müddetle münakasaya vaz edilmiş talip olanların Ordu Vilâyeti Encümeni Daimisine müracaatleri ilân olunur.

Zile Belediyesinden:

Bedelinin nisfı malın tesliminde ve nisfı 4 ay sonra tediye edilmek şartıyla 20 gün müddetle münakasaya vaz edilmiş olan 10 ve 6 mîli metre kütüründe on bin metre bakır kabloya talip olanların 22 Mayıs 1932 tarihine kadar Zile Belediyesine müracaatleri ilân olunur.

SATILIK TUĞLA, MERMER TAŞ VE HURDA DEMİRLER

Eminönü Malmüdürlüğünden:

Vilâyet konağı bahçesinde mevcut tuğla, mermer taş, hurda demir ve saire 200 lira 60 kuruş muhammen bedel üzerinden açık arttırma usulüne satılacaktır. İhalesi 22 Mayıs 1932 pazar günü saat 10 buçukta yapılacakından şeraitini ve ecnasını anlamak üzere Eminönü Malmüdürlüğüne müracaat edilmesii.

Karacabey Harası

Müdürlüğünden:

Haranın Uludağ yaylalarında sağılacak koyun sütleri kapalı zarf usulüne müzayedeye konulmuş ve 22 Mayıs pazar günü saat on dörtte Bursa Baytar müdiriyetinde ihalesi takarrür etmiştir. Şeraiti anlamak isteyenlerin Hara müdiriyetine müracaatleri ve taliplerin de yevmi mezkûrda yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat akçelerini ve teklifnamelerini hamilen Bursa Baytar müdürlüğünde vakti muayyende hazır bulunmaları.

Dr. Çiprut

CİLT SAÇ ve ZÜHREVİ

hastalıkları mütehasşisi Beyoğlu Asmalimescit, Atlas Han No. 2
Tel. B. O. 3353

BAKTERİYOLOG

Dr. İHSAN SAMİ

BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUVARI
Umum kan tahlilâtı. Frengi nok-tal nazarından (Wasserman Kahn test-mülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi. İdrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskopli, hususî aşular istihzarı. Kanda ire miktarının tayini ve kanın sedimantasyon sür'atı.
Divanyolu'nda Sultan Mahmut türbesi No. 189. Telefon: 20981.

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 230
Sube A. Sirkeci Mühürdar zade B. 2. 274.

İdarece aşağıda ismi yazılı dükkân ve gazino arsası müzayedeye ilân edilmiştir. Teminat % 10 dur. İhale 21/5/1932 saat 16. Büyükada iskelesindeki 4 numaralı dükkân. Samatya'da vapur iskelesi arsası.

Kireçlik kömür madenleri Türk

Anonim Şirketinden:

Şirketimizin 21 Nisan 1932 tarihinde in'ikadı mukarrer olan adı ve fevkalade heyeti umumiyeye içtimai yevmi mezkûrda in'ikad edemediğinden 26 Mayıs 1932 Perşembe günü saat 14 e evvelce ilân edilmiş olan ruzname müzakere edilmek üzere hissedarların Galata'da Merkez Rıhtım Hanında üçüncü katta 28 numaralı şirket merkezine tesrifleri ve yevmi içtimadan 8 gün evvel duhu-liye varakası alınmak üzere müracaatleri rica olunur.

Çorlu icra memurlüğünden:
Bir alacağı temini zımında mahcuz (1200) lira kıymetinde iki adet Fordson markalı traktör 12/5/1932 Perşembe günü saat 9 ile 10 arasında Çorlu'da Belediye salonu önünde açık arttırma suretile satılacaktır. Alıcı olanların mezkûr gün ve saatte mahallindeki memuruna müracaatleri ilân olunur.

Beyoğlu 1 inci sulh hukuk hâkimliğinden:

Emin Efendinin Topane'de Boğazkesen caddesinde 82 No. lu hanede em-kime Horiser Hanım aleyhine ikame ey-lediği mezkûr caddede 163, 105, 107 atık ve 91, 93, cedit No. lu dükkân müstemil apartımanın izalei şuyuu davasının cari muhakemesinde mezbure Horiser Hanımın elyevm ikametgâhı meçhul bulunduğu mübaşiri tarafından verilen şerhden anlaşıldığından 20 gün müddetle ilân tebliğine karar verilmiş ve emri muhakeme 2/6/1932 saat 14 e talik kılınmış olmakla yevm ve vakti mezkûrda müddealehya gelmediği veyla vekil göndermediği takdirde gya-ben devami muhakeme olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri

müdürlüğü: Kemal Saltık

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim

Şirketi - İstanbul